

BIULETYN

Solidarność

SERWISU INFORMACYJNEGO MKR "SOLIDARNOŚĆ"
ZIEMIA RADOMSKA Nr 25.18maja 1990

SERWIS REGIONALNY

RADOM. Minister Sprawiedliwości mianował nowego prokuratora wojewódzkiego w Radomiu. Został nim Stanisław Iwanicki, były zastępca prokuratora generalnego, w 1982 zwolniony z pracy za odmowę wstąpienia do PZPR. Przypomina, że kandydaturę S.Iwanickiego popierały: Zarząd Regionu NSZZ "S" Ziemia Radomska, Komitety Obywatelskie, Komitet Inicjatyw Społecznych.

KOZIENICE. Komisja Zakładowa "S" przy Zakładach Przetwórstwa Owocowo-Warzywnego w Janikowie k.Kozienice zażąda natychmiastowego odwołania ze stanowiska likwidatora spółdzielni KAZIMIERZA ROJEWSKIEGO. Zdaniem "S" prace likwidacyjne są prowadzone w ten sposób, by w nowej spółdzielni pracowniczej, która powstanie w miejsce ZPOW - nie znalazły zatrudnienia osoby będące członkami "S" oraz Rady Pracowniczej i Rady Nadzorczej.

"Stwierdzamy - proszę Komisja - że Kazimierz Rojewski jako były radca prawny Wojewódzkiego Związku Spółdzielni Ogrodniczo-Pszczelarskich nie jest osobą obiektywną ze względu na wcześniejszą współpracę z dyrektorem naszego zakładu, Stanisławem Kordulą, jego aktualnym pełnomocnikiem... Ostatnim drastycznym posunięciem likwidatora i pełnomocnika jest pozbawienie regulaminowej premii całej załogi zakładu za miesiąc kwiecień 1990 r, co jest poważnym utrudnieniem dokonywania wpłat członkowskich do spółdzielni pracowniczej... Twierdzimy, że tylko odwołanie K.Rojewskiego z funkcji likwidatora radykalnie zmieni atmosferę wśród naszej załogi i wpłynie korzystnie na gospodarkę naszego zakładu, mobilizując załogę do wydajniejszej pracy"

Od siebie dodajmy, że w przeszłości K.Rojewski był naczelnikiem Wydziału Sledczego Służby Bezpieczeństwa w Radomiu. Kierował m.in. akcją internowań w dn. 13 grudnia 1981 r. oraz późniejszymi dochodzeniami przeciw podziemnej "Solidarności". W latach 60-tych i 70-tych Radio Wolna Europa wymieniało nazwisko K.Rojewskiego jako osobnika wyjątkowo oddanego władzom komunistycznym.

RADOM. Do biura posła J.Lopuszańskiego w Radomiu przy ul. Lekarskiej dokonano włamania. Splądrowano pomieszczenie, skradziono część wyposażenia (m.in. radio).

Włamania dokonano także do warsztatu będącego własnością przewodniczącego Komisji Zakładowej przy WUSP Radom - Piotra Kozakiewicza. Sprawcy nie interesowali się majątkiem ruchomym, pozostawionym w warsztacie (m.in. złotą biżuterią), a jedynie dokumentami i papierami. Jak oświadczyła ekipa śledcza MO, tego typu włamania dokonywane są wyłącznie na tle politycznym.

RADOM. Komisja Zakładowa NSZZ "S" przy Wojewódzkim Przedsiębiorstwie Handlu Wewnętrznego w Radomiu wystąpiła o odwołanie dyrektora naczelnego, Piotra Książka. W piśmie skierowanym na ręce wojewody radomskiego Komisja tak uzasadniła swoje żądanie:

"... W naszym przedsiębiorstwie arbitralnie, bez zgody Związku przyjęto strukturę organizacyjną godzącą w interesy naszego zakładu. Przyjęto system lokowania dyspozycyjnych, niekompetentnych osób z byłej nomenklatury, na specjalnie utworzonych dla nich wysokopłatnych stanowiskach, niezgodnie z taryfikatorem określającym przydatność poszczególnych osób do pełnienia określonych funkcji...

By móc utrzymać starą nomenklaturę, dyrektor naczelny nie dopełnił obowiązku wręczenia wypowiedzenia byłemu zastępcy dyrektora ds. usług O.Ziętkowi, który na mocy uchwały Rady Pracowniczej z dn. 20 grudnia 1989 r. został odwołany, wręczając wypowiedzenie dopiero w dn. 28 kwietnia 1990 r. czym naraził nasze przedsiębiorstwo na duże straty...

Niekompetencja dyrektora doprowadziła do całkowitego rozpadu systemu usług świadczonych przez nasze przedsiębiorstwo. Nie dokonano przeceny części zamiennych, które podrożały na przestrzeni ostatniego roku co najmniej 10-krotnie, co spowodowało brak rentowności i powstanie olbrzymich strat, stwarzając jednocześnie warunki do kombinatorstwa. Nieprawidłowości te potwierdziła Najwyższa Izba Kontroli, która przebywała w naszym przedsiębiorstwie..."

RADOM. Sąd Wojewódzki w Radomiu zarejestrował Stowarzyszenie Przyszłych Akcjonariuszy przedsiębiorstwa "Chemomontaż" w Pionkach. Celem stowarzyszenia jest przygotowanie prywatyzacji zakładu w oparciu o ideę akcjonariatu pracowniczego.

KOZIENICE. Zawieszona została gotowość strajkowa w kozienickim POM-ie, gdzie - przypominamy - załoga domagała się unieważnienia umowy powołującej w oparciu o majątek Osrodka - spółki "Rollmet". Jak poinformowała nas Zofia Miżejewska, przewodnicząca Komisji Interwencji przy TKK "S" w Kozienicach - sprawę naruszeń prawa przy zawieraniu spółki (sfalszowanie podpisów Rady Pracowniczej) rozpatruje Sąd Najwyższy w Warszawie, zaś zasadność żądania unieważnienia spółki bada Sąd Wojewódzki w Radomiu. W tej chwili POM pracuje jako samodzielna jednostka organizacyjna i nie wyklucza się, że długi spółki nie pokryje zakład, lecz przedsiębiorstwo "Rollstick", którego udziałowcami są ci sami "biznesmani" zagraniczni, którzy powołali "Rollmet".

RADOM. Komisja Rehabilitacji "Czerwiec 76" działająca przy Zarządzie Regionu "S" Ziemia Radomska zamierza zorganizować wystawę fotograficzną poświęconą wydarzeniom czerwca 1976 r. Komisja wystąpiła do wojewody radomskiego o udostępnienie dla potrzeb wystawy głównego holu budynku Urzędu Wojewódzkiego w Radomiu jako miejsca najodpowiedniejszego dla tego typu imprezy.

RADOM. Sytuacja w przemyśle województwa radomskiego w miesiącu kwietniu 1990 r.:

- Nastąpił dalszy spadek produkcji sprzedanej w porównaniu do tego samego okresu ubiegłego roku, jak i w stosunku do marca br. Spadkowi zatrudnienia towarzyszył spadek zatrudnienia. Według wstępnych danych GUS, w okresie 4 miesięcy spadek produkcji sprzedanej wyniósł 29,1%. Największe - w przemyśle skórzanym - 50%, metalowym - 38%, elektrotechnicznym i elektronicznym - 37,6%, chemicznym - 34,6%, materiałów budowlanych - 30,9%, energetycznym - 22,7%, spożywczym - 19,2%.

- W okresie styczeń - kwiecień br. wyprodukowano więcej niż w ub.r. masła - o 427 ton, i papierosów - o 137 mln sztuk

- Przeciętne zatrudnienie w przemyśle społecznym, wynoszące w kwietniu br. 69,8 tys. osób było o 4080 osób niższe (5,5%) niż w kwietniu 1989 r. Wzrost zatrudnienia nastąpił w przemyśle materiałów budowlanych (o 0,8%) i przemyśle włókienniczym (6,4%).

KOZIENICE. Terenowa Komisja Koordynacyjna "S" w Kozienicach wystąpiła do Zarządu "S" Ziemia Radomska o - cytujemy - "podjęcie pilnych działań w celu dokonania zmian na stanowiskach prokuratora rejonowego i prezesa sądu rejonowego w Kozienicach.

Zdaniem Komisji prokurator rejonowy i prezes sądu nie wykonują należycie swoich obowiązków, gdyż powiązani są "stosunkami towarzyskimi i rodzinnymi z miejscową nomenklaturą gospodarczą".

Oświadczenie Regionalnej Komisji Koordynacyjnej ds. Kultury NSZZ "S" Ziemia Radomska

Regionalna Komisja Koordynacyjna ds. Kultury po zapoznaniu się z gotowymi materiałami opracowanymi przez Wydział Kultury i Sztuki Urzędu Wojewódzkiego w Radomiu dotyczącymi podziału środków finansowych na 1990 r. stwierdza, że:

1. nie wnosi sprzeciwu wobec ustalonych średnich wysokości kwot wraz z pochodnymi na jednego pracownika zatrudnionego w pełnym wymiarze czasu pracy w instytucjach i placówkach kultury (prot. z posiedzenia Komisji przydzielającej środki finansowe z dn. 11 kwietnia 1990 r.)

2. Podział środków rzeczowych na poszczególne jednostki budżetowe (domy i ośrodki kultury) jest niezgodny z faktyczną ilością etatów wykazanych przez te jednostki (wliczając etaty wg ilości przepracowanego czasu pracy, pracowników zatrudnionych na godzinowych etatach instruktorskich traktuje się jak pozostałych, dla których wymiar czasu pracy wynosi 40 godz. tygodniowo). W ten sposób - sprzecznie z zarządzeniem ministerialnym regulującym zasady czasu pracy i jej wynagradzania przysługującym zweryfikowanym instruktorem-specjalistom - wykracza się poza przepisy stanowiące, że pełny etat instruktora godzinowych wynosi 90 godzin miesięcznie. W rezultacie powstaje różnica między faktyczną ilością etatów a wyliczoną przez automatyczne stosowanie wyżej wymienionego przelicznika 40 godz. tygodniowo.

3. Przyznawanie środków finansowych na działalność merytoryczną odbywa się według kryteriów niejasnych, nieprecyzyjnych i uzależnionej od tzw. "siły przebicia" dyrektorów jednostek kultury.

4. Używanie w tym przypadku słowa "konsultacja" jest zwykłym nieporozumieniem, a zarazem naruszeniem artykułu 22 Dz.U nr 54 z dn. 25 listopada 1985 r. oraz ustaleń ze spotkania z dyrektorem Wydziału Kultury i Sztuki UW z dn. 19 marca 1990 r. w Muzeum Wsi Radomskiej

5. W sprawie wysokości środków na działalność rzeczową poszczególnych instytucji i placówek, RKK ds. Kultury nie zajęło oficjalnego stanowiska, pozostawiając tę kwestię samym zainteresowanym jednostkom kultury.

W związku z powyższym obarczenie RKK winą za opóźnienie wypłaty środków finansowych (udzielanie przez WKiS UW fałszywych informacji telefonicznych, że "S" wstrzymuje wypłatę pieniędzy) jest próbą manipulacji i arcydziełem odpowiedzialności za błędne organizacyjnie "konsultacje" na RKK ds. Kultury NSZZ "S" Ziemia Radomska

Prezydium RKK ds. Kultury NSZZ "S"
Ziemia Radomska

Oświadczenie Regionalnej Sekcji Oświaty i Wychowania NSZZ "S" Ziemia Radomska

KURATORIUM OSWIATY I WYCHOWANIA
W RADOMIU

1. W nawiązaniu do pisma z dn. 7.04.1990 r. Komisji Zakładowej Nr 1 NSZZ "S" Pracowników Oświaty i Wychowania w Radomiu, Komisja Regionalna NSZZ "S" Oświaty i Wychowania po zapoznaniu się z otrzymanymi dokumentami:

1. porozumienie z dn. 13.04.1987 r.

2. decyzja Nr Gr-8224/V/4398823

3. decyzja z dn. 12.10.1989 r.

nie wyraża zgody na dalsze finansowanie rozbudowy internatu Liceum Ogólnokształcącego części "A" w Kołobrzegu

II. Zgodnie z ustawą z dn. 24.10.1986 r. o zakładowym funduszu socjalnym oraz stanowiskiem Krajowej Sekcji Oświaty i Wychowania NSZZ "Solidarność" - Komisja Regionalna Oświaty i Wychowania NSZZ "S" Ziemia Radomska nie wyraża zgody na centralizowanie funduszu socjalnego.

Prezydium Sekcji

MATERIAŁY KOMISJI KRAJOWEJKomunikat

16 maja obradowała w Gdańsku Komisja Krajowa NSZZ "Solidarność". Program posiedzenia przewidywał m.in. przygotowanie do dyskusji nad stanowiskiem Związku w sprawie przebudowy struktury polskiej gospodarki, stanie prac nad ustawą o związkach zawodowych, tezach do ustawy o zakładowych układach zbiorowych. Ograniczono się do wysłuchania informacji o tych kwestiach przedstawionej przez członków Prezydium: Wojciecha Arkuszewskiego i Lecha Kaczyńskiego. Zatwierdzono organizację pracy KK w 14 zespołach roboczych odpowiadających przewidywanym przez statut i program obszarem działania Związku.

Posiedzenie zdominowała jednak dyskusja wokół spraw bieżących: sytuacji w zakładach pracy i regionach, możliwości działania Związku, jego relacją z rządem. Punkt ten, wniesiony przez Zbigniewa Mrozińskiego z Regionu Płockiego uznany został przez wielu członków Komisji za najważniejszy na środowisku posiedzeniu. Dyskusję otworzył Lech Wałęsa, który jeszcze raz przedstawił wykładnię swojego stanowiska w sprawie procesu reform w naszym kraju, wskazując na konieczność ich przyśpieszenia i zaangażowania w nie większej ilości obywateli przez dopuszczenie głosu różnych pomysłów i koncepcji działania. Słowo "wojna" nie oznacza wojny wypowiedzianej rządowi - powiedział L. Wałęsa - tak często definiuje się demokrację: jako wojnę wszystkich ze wszystkimi w granicach wyznaczonych przez prawo. Takie stanowisko akceptowała większość dyskutantów. Podkreślano konieczność stworzenia normalnego układu w którym związek zawodowy może upominać się o prawa pracownicze bez zarzutów, że prowadzi do obalenia rządu. To jednak, jak podkreślił Michał Boni, wymaga opracowania instrumentarium związkowego, narzędzi do walki o prawa pracownicze. Władysław Frasyniuk wypowiedział się krytycznie o stanowisku przewodniczącego. Jego zdaniem Związek nie ma recepty na problemy dręczące ludzi pracy, takie jak bezrobocie czy niskie zarobki, a hasła populistyczne sprzyjają wyłącznie trudnym do przewidzenia w swoich rozmiarach i trudnym do kontroli wybuchom.

Polemiczował z tym stanowiskiem Andrzej Słowik. Stwierdził, że to nie słowa Wałęsy sprzyjają populiści, a sytuacja ludzi pracy. Składa się na nią bezrobocie, a także chora struktura polskiej gospodarki, które nie dają szans funkcjonowania nawet aktywnym i obiektywnie potrzebnym przedsiębiorstwom

Bogdan Borusewicz i Lech Kaczyński zwrócili uwagę, że problemy i frustracje społeczeństwa nie pochodzą wyłącznie z trudności gospodarczych. Chodzi tu również o niezadawalające tempo przemian politycznych, o "krępiący zrost" układu zawartego przy "okrągłym stole", który w obecnej chwili wydaje się anachroniczny.

Uchwała Nr 66/90

Wobec mnożących się w ostatnim okresie akcji protestacyjnych i strajkowych w przedsiębiorstwie PKP Komisja Krajowa NSZZ "Solidarność":

1. oświadcza, że nie negując merytorycznej słuszności przedstawionych żądań, podejmowanie pod szyldem NSZZ "S" samowolnych i niezgodnych ze statutem akcji jest niedopuszczalne

2. uznając potrzebę pilnego rozwiązania istniejącego konfliktu wyrażającego się m.in. aktualnie trwającym strajkiem głodowym w Słupsku, zobowiązuje prezydium KK do powołania przy udziale Krajowej Sekcji Kolejarzy NSZZ "S" zespołu negocjacyjnego w celu podjęcia w trybie pilnym rozmów z dyrekcją generalną PKP i stroną rządową

3. zwraca się do prezydium Sejmu o powołanie Komisji parlamentarnej w celu dokonania szczegółowej analizy funkcjonowania PKP i zasad jego funkcjonowania

I. NSZZ "SOLIDARNOSC" - TRADYCJA I TERAZNIEJSZOSC

NSZZ "Solidarność" dał początek ruchowi, który przybrał wiele postaci. Bliźniaczy związek rolników buduje swoją reprezentację polityczną, młodzież tworzy bliskie nam Niezależne Zrzeszenie Studentów i niezależny ruch harcerski. Obok naszego Związku działają Komitety Obywatelskie. Ludzie "Solidarności" są w parlamencie i w rządu.

1. Sierpień 80 i program Samorządnej Rzeczypospolitej

Związek zrodził się latem i jesienią 1980 r. z robotniczych strajków zakończonych porozumieniami społecznymi. Wyrósł z dążeń do dobrej zmiany w dobrze zarządzonym kraju i ze sprzeciwu wobec komunistycznej władzy. Wyrósł z buntu przeciwko wyzyskowi i marnotrawieniu ludzkiej pracy, łamaniu praw jednostki, zniewolenia społeczeństwa lekceważeniu narodowej tradycji.

W buncie tym trwała pamięć o poznańskim czerwcu, o grudniu 70, o represjach w Radomiu i w Ursusie. Doświadczenia października 56 i marca 68 spotkały się w nim z doświadczeniami Komitetu Obrony Robotników, Wolnych Związków Zawodowych, niezależnych działań chłopów, inteligencji i młodzieży. Wyraziły się w nim idee niepodległościowe, społeczna nauka kościoła i przywiązanie do wartości chrześcijańskich, wreszcie europejskie tradycje wolności i demokracji.

W ciągu kilku miesięcy "Solidarność" połączyła strukturę związku zawodowego z dynamiką ruchu społecznego. Związek objął wszystkie środowiska pracownicze, milionom ludzi umożliwił pierwsze doświadczenie demokracji, dał oparcie antykomunistycznej opozycji i skupił wokół siebie większość Polaków. Ich dążenia znalazły wyraz w Programie NSZZ "Solidarność" przyjętym przez I Krajowy Zjazd Delegatów.

W obliczu kryzysu Związek zamierzał chronić najsłabszych i żądał powszechnej osłony socjalnej. Domagał się rynkowej i samorządowej reformy gospodarki, swobód politycznych w państwie i prawdy w życiu publicznym, niezależności sądów i humanizacji prawa. Przedstawiając wizję Samorządnej Rzeczypospolitej, apelował do rządu o zawarcie nowego porozumienia społecznego.

2. Komunistyczne władze odpowiedziały stanem wojennym. Działalność Związku została zakazana, a później wyjęta spod prawa. Protestacyjne strajki i manifestacje stłumiono przy pomocy wojska i milicji. Byli zabici i ranni. Tysiące działaczy znalazło się w obozach internowania i więzieniach.

Solidarnościowy ruch przetrwał do konspiracji. Oprócz zjednoczył społeczeństwo - znanych działaczy i bezimiennych współpracowników, właścicieli konspiracyjnych mieszkań, łączników, drukarzy, wydawców, dziennikarzy, kolarzy, fotografów, filmowców i radiowców; rzesze ludzi, którzy manifestowali przeciwko stanowi wojennemu i bojkotowali oficjalne instytucje. Związek odbudowywał zerwane więzi organizacyjne: powołał podziemne władze zakładowe, regionalne i krajowe, oraz emigracyjne przedstawicielstwa.

W latach stanu wojennego i rządów policyjnych Związek czerpał siły z wiary w zwycięstwo wartości najwyższych: prawdy, wolności, sprawiedliwości. Nie stosując przemocy ponosił ofiary największe. Śmierć ks. Jerzego Popiełuszki stała się ich wielkim symbolem. Solidarność przetrwała dzięki zakorzenieniu w polskim społeczeństwie, wsparciu moralnemu i pomocy Kościoła oraz zachodnich społeczeństw, ich związków zawodowych i rządów.

3. Rozpad Komunistów

Stan wojenny nie rozwiązał polskich problemów. Komunistyczne władze zachowały aparat państwa, lecz znalazły się w izolacji wewnętrznej i międzynarodowej. Solidarność zdobyła autorytet moralny i polityczny, lecz konspiracją ograniczyła jej pole działania.

Postawa społeczeństwa i jego wytrwały upór zdecydowały o wyjściu "Solidarności" z podziemia. Przyczynił się do tego też długotrwały kryzys gospodarczy i polityczne przemiany w ZSRR. Ze strony Związku krokiem naprzód była decyzja o jawnym działaniu kierownictwa krajowego podjęta w październiku 1987 r., za którą poszły podobne decyzje władz niektórych regionów i licznych komisji zakładowych. Przełom przyniosły strajki wiosną i latem 1988 r. Skłoniły one władze do uznania Solidarności za głównego reprezentanta społeczeństwa polskiego i uruchomiły bieg wydarzeń, który doprowadził do Okrągłego Stołu, legalizacji Związku, powstania komitetów obywatelskich, zwycięstwa solidarnościowego ruchu w wyborach do parlamentu, odwrócenia koalicyjnych układów w sejmie i powołania niekomunistycznego rządu.

Upada totalitarny ustroj narzucony namemu krajowi przez komunistów. Polska zyskuje szansę wybicia się na niepodległość, zbudowania demokratycznego ładu społecznego i powrotu do Europy.

Spełnia się idea Pośłania I Krajowego Zjazdu Delegatów NSZZ "Solidarność" do ludzi pracy Europy Wschodniej. - demokratyzują się państwa bloku komunistycznego. Witamy te przemiany z radością i z nadzieją, że prowadzą one ku Europie otwartych granic, solidarnych społeczeństw i wolnych ludzi. Szczególnie bliskie są nam powstające obecnie w różnych krajach Europy Wschodniej nowe, niezależne i samorządne związki zawodowe.

4. Związek sprawcą i uczestnikiem demokratycznych przemian

Cele Związku, jego struktura organizacyjna i metody działania kształtowały się w atarciu z totalitarnym przeciwnikiem. Dążąc do zmiany ustroju stał się ruchem społecznym. Terytorialna struktura Związku stanowiła odpowiedź na centralizm gospodarczy i polityczny. Związkowcy stawali się konspiratorami i opozycjonistami. Metodą działania były naciski, strajki, demonstracje oraz wyzarywanie ustępstw. Do tego zmuszał wiarołomny i odnawiający uczciwego dialogu przeciwnik.

Komunizm odchodzi, jego miejsce zajmują rządy prawa, demokratycznie wyłaniane władze. Głównym sprawcą tych zmian jest Związek. Ale żeby nie zaprzepaścić zwycięstwa Związek musi swoje cele, organizację i metody działania przystosować do nowego, demokratyzującego się otoczenia.

Uznając za swój pierwszoplanowy obowiązek obronę interesów i praw pracowniczych, Związek będzie uczestniczył w przebudowie politycznego i gospodarczego ustroju Polski.

Przebudowa gospodarki przyniesie nowe konflikty i apowoduje ich rozproszenie. Przystosowanie się do tej nowej sytuacji wymaga aktywizacji komisji zakładowych, swobody tworzenia ogniw ponadzakładowych i elastyczności. rozwiązań organizacyjnych w skali regionu i kraju, a także rozwoju działalności związkowej w przedsiębiorstwach prywatnych, spółdzielniach i spółkach.

Je rezygnując z prawa do strajku Związek będzie dążył do rozwiązywania sporów przez negocjacje i porozumienia. Wymaga to wyszkolonych działaczy, pomocy ekspertów, dostępu do niezbędnych informacji.

Sprzeciwiając się aprowadzeniu pracownika do roli biernego narzędzia Związek opowiada się za rozwojem różnorodnych form demokracji pracowniczej. Toteż będzie zabiegał, by w zakresie ich działania związki zawodowe zyskały prawo udziału w stanowieniu i stosowaniu prawa oraz w podejmowaniu decyzji gospodarczych.

II. WOBEC PRZEMIAN W POLSCE

Deklaracja programowa I Krajowego Zjazdu Delegatów NSZZ "Solidarność" głosiła: "Celem nadrzędnym Związku jest tworzenie godnych warunków życia w gospodarczo i politycznie suwerennej Polsce. Chodzi o życie wolne od ubóstwa, wyzysku, strachu, w społeczeństwie zorganizowanym demokratycznie i praworządnie". Dzisiaj do tego celu zbliżyliśmy się, ale czeka nas jeszcze wiele wysiłków i wyrzeczeń

1. Wierność wartościom

Nawiązując do swoich tradycji NSZZ "Solidarność" uznaje, że u podstaw działania stać muszą: zasada poszanowania człowieka i jego pracy, oparta o etykę chrześcijańską właściwa hierarchia celów i wartości.

Pragniemy, by w naszym kraju spełniały się takie wartości jak prawda, demokracja i wolność, sprawiedliwość i praworządność, tolerancja i odrzucenie przemocy, solidarność z nieszczęśliwymi i prześladowanymi. Związek buduje swą ideową tożsamość wokół tych wartości, wysuwając na plan pierwszy godność człowieka i jego pracy.

Ludziom i narodowi czterdziestolecie komunistycznych rządów przyniosło krzywdy moralne, polityczne i majątkowe. Związek domaga się zadośćuczynienia za te krzywdy w zgodzie z prawdą, prawem i poczuciem sprawiedliwości. Czekają nas konflikty związane z rywelizacją sił politycznych, z grą społecznych interesów, z przemianami w gospodarce. Chcemy je rozwiązywać w ramach prawa i demokratycznej kultury politycznej.

2. Demokratyczne państwo, obywatelskie społeczeństwo, gospodarka rynkowa

Podstawowym statutowym celem Związku jest ochrona praw, godności i interesów pracowników. Realizacja tego celu jest możliwa tylko w warunkach nowego ładu politycznego i ekonomicznego. W obecnej sytuacji przed Związkiem stoją trzy główne wyzwania. Związek będzie uczestniczył w tworzeniu i ochronie systemu demokratycznego w Polsce. Związek będzie wspierał wysiłki na rzecz tworzenia efektywnego systemu gospodarczego. Związek zdaje sobie sprawę ze społecznych kosztów przeobrażeń ustrojowych i będzie dążył do ich minimalizacji, broniąc interesów pracowników.

Uczestnicząc w dziele naprawy Rzeczypospolitej chcemy ukształtować demokratyczne państwo, obywatelskie społeczeństwo, gospodarkę rynkową z różnymi formami własności.

Związek będzie się angażował w tworzeniu takich instytucji ustrojowych i społecznych, które ludziom umożliwią aktywność polityczną, gospodarczą oraz skuteczne włączenie się w rządzenie państwem.

Realizując ideę Samorządnej Rzeczypospolitej zawartą w programie I Zjazdu Związek popiera rozwój samorządności lokalnej uważając ją za warunek trwałości demokratycznych przemian w Polsce.

Naturalnym i potrzebnym wyrazem zdzioczenia społeczeństwa jest powstawanie partii politycznych. Uważamy za możliwą współpracę z organizacjami, które działają w imię bliskich nam wartości.

Związek nie będzie tworzył własnej partii politycznej, ale nie wyklucza tworzenia własnej reprezentacji politycznej, związkowej i parlamentarnej i w organach samorządu terytorialnego. W przypadku podjęcia takiej decyzji Związek wysunie własnych kandydatów bądź poprze osoby kandydujące indywidualnie lub wyznaczone przez te organizacje społeczne i polityczne, które dają gwarancję realizacji jego celów i ideałów.

Warunkiem demokracji w państwie i społecznej aktywności obywateli są rządy dobrego prawa. Musi ono zapewniać niezawisłość sędziostwa, niezawisłość sąbudy obywateli, mniejszości narodowym i religijnym oraz równość wobec prawa wszystkim mieszkańcom naszego kraju.

W polskiej gospodarce powinno się stworzyć warunki uowszechniania wzorów sprawdzonych w krajach wysoko rozwiniętych, zapewniających wzrost efektywności gospodarowania i poziomu życia obywateli. Główny ciężar odpowiedzialności za zmianę ustroju społeczno-gospodarczego spoczywa na parlamencie i rządzie.

Przebudowa polskiej gospodarki winna zależeć od ekonomii rynkowej, która przewodzi regulowaną wolność gromadzenia kapitału, wolność inicjatywy gospodarczej i wolność zatrudnienia łączy z wolnością przemieszczania się pracowników w organizacje broniące ich interesów oraz z elementami interwencji państwa korygującej niedoskonałości mechanizmu rynku.

Zasadniczą przeszkodą dla rozwoju gospodarki rynkowej stanowi dominujący i niewydolny sektor państwowy. Toteż za zadanie pierwszoplanowe uważamy możliwie szybkie przekształcenie przedsiębiorstw państwowych w przedsiębiorstwa o innej formie własności, tak, aby struktura własności w kraju zbliżyła się do struktury jaka występuje w krajach wysoko rozwiniętych. Te przedsiębiorstwa, które nadal pozostaną państwowymi powinny być samodzielne i działać na zasadach rynkowych na równi z innymi podmiotami gospodarczymi. W przedsiębiorstwach tych pozostaje i pełni swe funkcje samorząd pracowniczy.

Przekształcenia majątku państwowego winny się dokonywać w zgodzie z prawem i rachunkiem ekonomicznym pod kontrolą parlamentu, organizacji społecznych i przedstawicielstw pracowniczych.

W procesie przemian podstawowe jest wprowadzenie różnych form własności. Pracownicy muszą mieć realne, różnorodne możliwości wchodzenia w posiadanie udziałów własnościowych.

Przy przebudowie gospodarki i przemianach własnościowych Związek będzie dbał przede wszystkim o to, by gwarantowały one zachowanie praw pracowniczych i umożliwiały przezeń rozwijanie jego podstawowej funkcji ochrony interesów pracowniczych a także by stwarzały warunki do rozwoju demokracji.

III. W OBRONIE PRAW PRACOWNICZYCH I JAKOŚCI ŻYCIA

Przebudowa polskiej gospodarki jest konieczna, lecz dotkliwa dla ludzi pracy. Związek dąży do tego, by przebiegała ona bez niepotrzebnych strat i wyrządzeń.

1. Rynek pracy, ochrona bezrobotnych

Związek będzie domagał się pełnej informacji o planach restrukturyzacji przemysłu i innych dziedzin gospodarki zarówno od rządu, jak i od władz lokalnych. Należy dążyć do pełnego i odpowiedniego wykorzystania w Polsce potencjału umiejętności zawodowych. W przyszłości, w okresie stabilizacji rynku pracy, należy negocjować lokalnie i ogólnie pułapy możliwościi bezrobocia, opierając się na przewidywanym ruchu zatrudnienia. Pozwoli to na zapobieżenie zagrożeniu bezrobociem.

W tym celu na każdym szczeblu organizacyjnym Związku należy powołać pełnomocników ds. walki z bezrobociem oraz biur zatrudnienia i ochrony pracy koordynujące działania na rzecz ochrony prawa do pracy i możliwości zatrudnienia.

Opowiadając się przeciwko bezrobociu jako zjawisku niekorzystnemu społecznie, Związek będzie mu przeciwdziałał. Jednak trzeba się liczyć z tym, że znaczne grupy pracownicze będą pozostawały okresowo bez pracy. Pojawi się rynek pracy wymagający mobilności zawodowej. Zadaniem Związku będzie współtworzenie warunków ułatwiających zmianę zawodu i miejsca pracy oraz zabezpieczenie o skuteczny system osłony socjalnej dla bezrobotnych.

Przedstawiciele Związku (ci Komisji Zakładowej poczynając) będą negocjować warunki zwolnień z pracy takie jak: odpowiednio wcześnie informacja na temat zwolnień pozwalająca na zawieranie długookresowych porozumień, długookresu wypowiedzenia, pomoc w znalezieniu kwalifikacji zawodowych, swoboda w negocjowaniu wysokości odpraw, możliwość zatrudnienia na innym stanowisku w zakładzie, możliwość negocjowania czasu pracy i wysokości płacy w celu utrzymania poziomu zatrudnienia.

Związek będzie zabiegał o:

- nowelizację ustaw i rozporządzeń dotyczących zatrudnienia i warunków rozwiązywania umów o pracę - ustaw niekorzystnych dla pracowników, bo ograniczających niektóre uprawnienia pracownicze i związkowe
- prowadzenie polityki gospodarczej ułatwiającej tworzenie nowych miejsc pracy i nowych zakładów pracy, poprzez odpowiednią politykę kredytową i podatkową. Ułatwienia takie winny być udzielane szczególnie przedsiębiorstwom małym i rodzinnym.
- rozwiązywanie trudności finansowych przedsiębiorstw przez rozwój produkcji, restrukturyzację, a nie zwalnianie pracowników
- organizowanie robót interwencyjnych, rozładów usług i domowej pracy nakładczej
- ustalenie zasad dobrowolnego przejścia na wcześniejszą emeryturę osób starszych zagrożonych bezrobociem oraz w takich wypadkach, gdy możliwe jest zatrudnienie na ich miejsce ludzi młodych
- włączenie ubezpieczeń od utraty zatrudnienia do zakresu ubezpieczeń społecznych

Związek będzie:

- stale negocjował wysokość preferencyjnych kredytów dla osób zwolnionych, które podejmą indywidualnie działalność gospodarczą

- poprzez odpowiednie agendy (Fundusz i Fundacja Gospodarcza NSZZ "Solidarność") podejmie wysiłki na rzecz tworzenia nowych miejsc pracy
- utworzy związkowy Fundusz Ochrony Pracy mający służyć tworzeniu nowych miejsc pracy i organizacji własnego pośrednictwa.

Związek będzie zabiegał o tworzenie nowych stanowisk pracy dla zatrudnienia młodzieży podejmującej pracę oraz inwalidom i osobom niepełnosprawnym,

Główny ciężar odpowiedzialności za system osłony socjalnej dla bezrobotnych spoczywa na administracji państwowej i lokalnej. NSZZ "Solidarność" uczestniczyć będzie w kształtowaniu polityki społecznej państwa i w jej praktycznej realizacji. W ramach samorządności lokalnej niezbędne są inicjatywy, które usprawnią ochronę bezrobotnych. Związek będzie inspirował działania biur pracy oraz aktywnie uczestniczył w funkcjonowaniu rad zatrudnienia różnych szczebli, wyposażonych w szerokie kompetencje decyzyjne dotyczące opracowywania i podejmowania programów walki z bezrobociem.

System ochrony przed bezrobociem i jego skutkami winien zapewniać:

- korzystne dla pracowników przepisy regulujące zwolnienie z pracy
- związkową kontrolę zasadności dokonywanych zwolnień z prawem ich wstrzymywania
- możliwość aktywnego poszukiwania pracy, w przyszłości także przez powołanie związkowych biur pośrednictwa pracy (w tym i wypłatę zasiłków dla pozbawionych pracy członków Związku) oraz odpowiednich agencji ubezpieczeniowych
- badanie zmian rynku pracy, promowanie przekwalifikowań
- finansowanie ośrodków przeszkoleń zawodowych z funduszy państwowych, samorządowych i związkowych oraz funduszy przedsiębiorstw
- elastyczne kształtowanie zasiłku dla bezrobotnych, którego dolna granica powinna być funkcją minimum socjalnego
- zróżnicowanie (wzależności od wieku, stażu pracy i sytuacji rodzinnej) zasiłku dla osób, które pracę utraciły lub nie mogą jej znaleźć po ukończeniu nauki
- możliwość dobrowolnego, dodatkowego ubezpieczenia od bezrobocia
- możliwość swobodnego tworzenia prywatnych agencji pośrednictwa pracy, instytucji kształcenia i przekwalifikowania, instytucji ubezpieczających i biur consultingowych dla przedsiębiorstw mających problemy z nadmiarem lub niedominarem pracowników

2. Płace

NSZZ "Solidarność" powinien wypracować własną politykę w zakresie płac. Dążąc do podniesienia poziomu życia sprzeciwił się drastycznemu obniżeniu realnej wartości płac.

Surowo opodatkowanie wzrostu płac traktujemy jako wyjątkowy środek przejściowy. Pozbawił on płace funkcji motywacyjnej. Domagamy się od rządu polityki płacowej i podatkowej takiej samej dla wszystkich sektorów własnościowych, która umożliwi powiązanie płacy z efektami pracy oraz będzie sprzyjać ożywianiu produkcji.

Związek nie rezygnuje z dążeń do docelowego zapewnienia "rodzinnej płacy życiowej", to jest płacy, która wystarczałaby dla pracownika, jego rodziny i zwalniała matki od konieczności poszukiwania pracy poza domem.

Politykę rewindykacji płacowych Związek będzie prowadził na podstawie następujących założeń:

- zasady wynagradzania powinny być jasne i zrozumiałe dla wszystkich
- płaca winna składać z płacy gwarantowanej i warunkowej
- płaca gwarantowana wynika z samego faktu świadczenia pracy na określonym stanowisku pracy; płaca warunkowa powinna być pochodną wydajności, jakości pracy pracownika oraz wyników ekonomicznych przedsiębiorstwa
- wysokość płac winna być okresowo negocjowana na poziomie: krajowym, branżowo-zawodowym, regionalnym oraz zakładowym i ustalana między związkami zawodowymi a pracodawcami, władzami państwowymi i samorządami lokalnymi
- zakłady pracy dysponują swobodą w ustalaniu własnych systemów wynagradzania
- ograniczyć należy akordowy system płac jako niszczący zdrowie pracownika

Istotnym elementem polityki płacowej jest wysokość płacy minimalnej, która powinna być zależna od minimum socjalnego i negocjowana przez Komisję Krajową.

Należy dążyć, aby udział płacy gwarantowanej w ogólnej płacy był możliwie wysoki, eliminując ryzyko płacowe pracownika (odzwierciedlone przez płacę warunkową), związane z wynikami przedsiębiorstwa, na które na ogół pracownik nie ma istotnego wpływu.

Innymi sposobami należy dbać o ochronę płac w sferze budżetowej. Ich wysokość winna korespondować z poziomem płac w sferze produkcji materialnej. Będziemy negocjować z rządem systemowo proste regulacje regulacje płac. Związek będzie dążył do ustawowej gwarancji wypłaty wynagrodzeń pracownikom oświaty i wychowania, służby zdrowia, nauki i kultury według wynegocjowanego harmonogramu. W przypadku opóźnień Związek będzie się domagał wypłaty odpowiedniego oprocentowania. Wymaga to zabezpieczenia przez rząd środków na płace w budżetach terenowych. Po zbilansowaniu budżetu państwa należy negocjować podniesienie normatywnych wskaźników wynagrodzeń, które powinny gwarantować podstawowe środki na płace pracownikom sfery budżetowej.

W imię solidarności nie godzimy się z zatrudnieniem w tym samym zakładzie pracy pracowników na drastycznie niższych warunkach niż reszta załogi i pozabawianie ich części praw wynikających ze stosunku pracy. Obecnie dotyczy to osób opłacanych przez urząd zatrudnienia: byłych więźniów, nie pracujących uprzednio kobiet ciężarnych, specjalistów, dla których brak etatów. W podobnej sytuacji znajdują się więźniowie, uczniowie szkół przyzakładowych, osoby niepełnosprawne, żołnierze i junacy z OHP.

3. Ochrona środowiska pracy

Ażeby zapobiec pogarszaniu się warunków pracy, Związek zabiega o stworzenie skutecznego systemu ich ochrony, który wyżej stawia zapobieganie zagrożeniom niż kary i odszkodowania, opiera się na międzynarodowych normach, zapewnia ich przestrzeganie poprzez współdziałanie państwa, pracodawców oraz pracowników i ich społecznych reprezentacji.

Do zadań państwa należy organizowanie instytucji powołanych do ochrony pracy, stanowienie właściwych przepisów prawa, działania interwencyjne z wykorzystaniem mechanizmów ekonomicznych, działalność edukacyjna i propagandowa. Związek będzie wpływał na realizację tych zadań przez państwo.

Głównym organem nadzorującym i koordynującym działalność państwa na rzecz poprawy warunków pracy winna stać się Państwowa Inspekcja Pracy prowadząca bieżącą działalność kontrolną oraz profilaktyczną w formie porad, instruktaży i szkoleń organizowanych także na rzecz związków zawodowych.

Związek będzie efektywnie współpracował ze służbami BHP, oddziałując na pracowników poprzez demokratycznie wybraną społeczną inspekcję pracy.

W zakresie stanowienia prawa oczekujemy:

- wprowadzenia do Konstytucji RP prawa do bezpiecznej i nie zagrażającej zdrowiu pracy
- ratyfikowania konwencji MOP związanych z ochroną pracy, m.in. konwencji nr 102, 121, 128 i 159
- opracowania ustawy o ochronie pracy, która nada związkom zawodowym prawo do nadzoru nad warunkami pracy w zakładach oraz nałoży na pracodawców obowiązek informowania pracowników o występujących na stanowiskach pracy zagrożeniach, ich źródłach i wpływie na organizm ludzki.

Interwencja państwa wymuszająca właściwe zachowanie pracodawców za pomocą bodźców ekonomicznych winna objąć:

- zróżnicowanie składki ubezpieczeniowej z tytułu wypadków i chorób zawodowych według stopnia ryzyka
- wprowadzenie do polityki podatkowej, kredytowej oraz celnej kryteriów uwzględniających wymogi bezpieczeństwa pracy.

Oczekujemy powołania funduszu ochrony pracy zasilanego m.in. z grzywien płaconych za naruszanie przepisów o ochronie pracy oraz z ubezpieczeniowego funduszu prewencyjnego. Wsparły on działalność edukacyjną i propagandową państwa poświęconą upowszechnianiu wiedzy o zagrożeniach zawodowych.

Opieka medyczna naterenia zakładów pracy winna skupiać się na profilaktyce i monitorowaniu stanowisk pracy oraz leczeniu skutków zagrożeń zawodowych. Na pracodawcy winien spoczywać ustawowy obowiązek zapewnienia dostępności zakładowej opieki medycznej oraz ponoszenia jej kosztów bezpośrednio lub poprzez szczególne formy ubezpieczeń.

W dziedzinie ochrony pracy NSZZ "Solidarność" podejmie następujące działania:

a. na szczeblu krajowym utworzy kierowane przez koordynatora krajowego biuro ds. ochrony środowiska pracy, które zajmie się:

- współpracą z państwowymi organami nadzoru nad warunkami pracy oraz z tego rodzaju organizacjami zagranicznymi
- opracowywaniem projektów uchwał Komisji Krajowej w sprawach ochrony pracy
- prowadzeniem szkoleń i opracowywaniem materiałów szkoleniowych i instruktażowych

b. powoła biura ochrony pracy w regionach - będą one m.in. udzielały pomocy prawnej, interwencyjnej

c. wystąpi do władz państwowych o udzielenie Związkowi subwencji na działalność w zakresie ochrony warunków pracy

Związek jest gotów współpracować z wszelkimi organizacjami i instytucjami działającymi na rzecz ochrony człowieka w procesie pracy, a także z wytwórcami środków ochrony pracy.

4. Ekologia

Związek domaga się, by ludzie żyli w środowisku nie zagrażającym zdrowiu i życiu, w warunkach ładu przestrzennego. W obliczu zagrożeń bytu narodu Związek będzie zdecydowanie zabiegał o:

- podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa
- zapewnienie społeczeństwu pełnej informacji o stanie środowiska
- wyegzekwowanie od władz państwowych i służb ochrony środowiska skutecznego spełniania funkcji wobec społeczeństwa.

Związek uważa za obowiązujące ustalenia, przyjęte przy "okrągłym stole", uznające zasady ekorozwoju kraju, prowadzące do zachowania równowagi ekologicznej oraz środowiska bezpiecznego dla zdrowia, stwarzające warunki niezbędne dla odnowy sił człowieka.

5. Polityka mieszkaniowa

Budownictwo mieszkaniowe jest jednym z podstawowych elementów polityki społeczno gospodarczej kraju. Brak mieszkań oraz trudności z ich zamianą mogą w zasadniczy sposób utrudnić rozwiązanie problemu bezrobocia w skali kraju.

Sprzeciw budzi obecna polityka mieszkaniowa. Związek będzie się domagał opracowania programu budownictwa mieszkaniowego wraz z odpowiednim systemem kredytowania i pomocą w opłatach mieszkaniowych dla rodzin potrzebujących.

Związek będzie się domagał rozwoju budownictwa socjalnego, a także popierał wszelkie formy indywidualnego budownictwa swoich członków. Opłaty za mieszkanie w granicach normatywów nie powinny w sposób drastyczny wpływać na obniżenie poziomu życia rodziny.

6. Opieka i ubezpieczenia zdrowotne

Głębokiej przebudowy wymaga organizacja i sposoby finansowania opieki zdrowotnej. Musi ona działać w systemie powszechnych obowiązkowych ubezpieczeń zdrowotnych z prawem do ubezpieczeń alternatywnych i innych dobrowolnych form ubezpieczeń.

Ubezpieczenia powszechne finansowane ze składek płaconych przez pracodawców i pracobiorców oraz przez samorządy lokalne przy zachowaniu gwarancji państwowych mają zapewnić podstawowy standart świadczeń medycznych określony umową społeczną.

Związek widzi potrzebę odejścia od monopolu w dziedzinie ubezpieczeń społecznych.

Ubezpieczenie pracownika musi zapewnić opiekę medyczną członkom rodziny pozostającym na jego utrzymaniu. Instytucja ubezpieczeń społecznych winna uiścić składkę w imieniu emerytów i rencistów, a samorząd lokalny w imieniu osób nie posiadających stałego źródła utrzymania, czerpiąc z funduszy opieki społecznej.

Związek będzie negocjował zakres świadczeń objętych ubezpieczeniem powszechnym i alternatywnym jako stroną koniecznej umowy między państwem a społeczeństwem i usługodawcami. Wysokość składek ubezpieczeń powszechnych winna być zatwierdzona przez Sejm na łączny wniosek ministra finansów i ministra zdrowia.

Opieka profilaktyczna, lecznicza i rehabilitacyjna powinna cechować się pełną dostępnością w miejscu zamieszkania, z prawem wyboru lekarza i zakładu leczniczego. Wszyscy pracownicy muszą mieć zagwarantowaną opiekę profilaktyczną.

Działając na specjalnych zasadach resortowe placówki zdrowotne muszą prowadzić profilaktykę i leczenie chorób zawodowych, zgodnie z konwencją nr 161 MOP. Natomiast grupowe ubezpieczenia alternatywne umożliwią funkcjonowanie resortowych i zakładowych placówek leczniczych finansowanych ze środków zakładów pracy i resortów.

Nowego rozstrzygnięcia wymaga sposób kierowania i przydziału miejsc w sanatoriach oraz finansowanie, podległość i organizacja lecznictwa sanatoryjnego.

7. Ubezpieczenie społeczne, świadczenia socjalne i działania na rzecz niepełnosprawnych

Zgodnie z konwencją nr 102 i 118 MOP wszyscy obywatele powinni mieć prawo do ubezpieczeń społecznych, w ramach nowoczesnego systemu ubezpieczeń dostosowanego do przemian gospodarczych w kraju. Niezbędne jest tworzenie odrębnych funduszy dla poszczególnych dziedzin ubezpieczenia, aby podnieść efektywność gromadzenia i wydatkowania środków finansowych.

Konieczne jest także utworzenie odpowiednich organów kontrolujących działanie tych funduszy z udziałem przedstawicieli związków zawodowych.

W finansowaniu ubezpieczeń społecznych, obok pracodawców powinni także uczestniczyć pracownicy, co da im poczucie większego związku między wysokością świadczeń a własną pracą.

Największych zmian wymaga system emerytalno-rentowy. Niezbędna jest rewolucja rent i emerytur, wyrównująca nieuzasadnione dysproporcje w wysokościach świadczeń oraz inne krzywdy wynikające z obecnych przepisów. Emerytury i renty powinny być oczyszczone z funkcji pozaubezpieczeniowych. Niezbędne jest także:

- zmiana zasada określania wymiaru świadczeń w kierunku zwiększenia wpływu stażu ubezpieczeniowego na ich wysokość

- likwidację dodatków za odznaczenia państwowe i tytuły honorowe

- uporządkowania zasad kwalifikowania tzw. okresów równorzędnych i zaliczanych do okresu ubezpieczenia.

- uporządkowanie uprawnień wynikających ze szczególnych warunków i szczególnego charakteru pracy.

Ustalenia wymagają również funkcje innych świadczeń z ubezpieczenia społecznego. Negocjowana winna być wysokość i zasady przyznawania zasiłków rodzinnych i wychowawczych. Konstrukcja tych ostatnich winna być zmieniona także z powodu zmieniającego się bezrobocia.

Związek zobowiązuje się podjąć wszelkie działania mające na celu likwidowanie barier technicznych i społecznych które uniemożliwiają ludziom niepełnosprawnym aktywne życie w społeczeństwie.

Aby osiągnąć ten cel, Związek będzie kierował się Deklaracją Ludzi Niepełnosprawnych przyjętą w 1971 r. przez Zgromadzenie Ogólne NZ.

W zakresie rehabilitacji inwalidów i osób niepełnosprawnych w procesie pracy Związek zobowiązuje się do wystą-

pienia do prezesa Rady Ministrów o powołanie specjalistycznego zespołu z udziałem praktyków, o opracowanie zmian w organizacji i działalności spółdzielczości inwalidzkiej i prawa spółdzielczego oraz odpowiednich aktów prawnych, uwzględniających zalecenia zawarte w Międzynarodowej Konwencji Pracy nr 99 i 168 oraz w konwencji MOP nr 159.

Opowiadamy się za przejściowym utrzymaniem zakładowego funduszu socjalnego. O jego wysokości i wykorzystaniu winny rozstrzygać uzgodnienia związków zawodowych z pracodawcą.

Za konieczne uważamy okresowe obliczanie przez Związek minimum socjalnego. Place, renty, emerytury oraz zasiłki dla bezrobotnych nie mogą być mniejsze od tego minimum.

Związek zadba o lepsze warunki życia dla osób nie mających odpowiednich dochodów. Chodzi w szczególności o rentę socjalną dla osób niezdolnych do pracy i nie posiadających uprawnień do świadczeń z tytułu ubezpieczenia.

Związek będzie współdziałał z organizacjami pomocy społecznej i wspierał inicjatywy społecznej samopomocy.

Komisje zakładowe otoczą opieką osoby przechodzące na rentę lub emeryturę. Ułatwią im utrzymanie więzi z zakładem pracy, zadają o zapewnienie możliwości rehabilitacji i wypoczynku, udzielać będą pomocy w trudnych sytuacjach życiowych.

Związek dba o ochronę pracowniczych praw kobiet, zwalcza deprecjację zawodów sfeminizowanych, przestrzega zasadę równy płacy za pracę równej wartości.

Związek broni prawa rodziny do zaspakajania podstawowych potrzeb i rozwoju w poczuciu bezpieczeństwa.

8. Edukacja narodowa i kultura

NSZZ "Solidarność" w pełni docenia rolę, jaką dla zachowania i rozwijania tożsamości narodowej oraz rozwoju osobowości człowieka ma kultura i szeroko pojęta edukacja.

W trosce o przyszłość edukacji narodowej NSZZ "Solidarność" dążyć będzie do tego, by szkoła kształtowała tożsamość narodową wychowanków, uczyła tolerancji dla odmiennej poglądów, zaspakajała aspiracje edukacyjne mniejszości narodowych i wyznaniowych przygotowując do uczestnictwa we wspólnocie kulturowej Europejczyków poprzez:

- inicjowanie i wspieranie działań prowadzących do szybkiej reformy systemu wychowania na rzecz Edukacji dla Demokracji
- wspomaganie inicjatyw służących powstaniu szkół alternatywnych o różnorodnym profilu kształcenia
- upieczenie szkoły, upodmiotowienie rodziców, uczniów i nauczycieli

Związek będzie domagał się poprawy materialnej szkoły i przywrócenia godności zawodowej nauczyciela. NSZZ "Solidarność" uznaje, że status zawodowy i socjalny nauczycieli w przyszłej ustawie o edukacji narodowej musi gwarantować niezbędne bezpieczeństwo i stabilizację kadry.

Związek podejmuje działania zmierzające do uzyskania przez wyższe uczelnie pełnej autonomii oraz demokratycznej struktury zapewniającej udział w zarządzaniu wszystkim grupom społeczności akademickiej. Związek będzie dążył do zapewnienia samorządności pozostałym placówkom naukowym. Będzie także zabiegał o łatwy dostęp do oświaty dla dorosłych.

Związek uważa za podstawową sprawę potrzebę zapewnienia wszechstronnego rozwoju kulturalnego pracownika i jego rodziny.

W tym celu NSZZ "Solidarność" będzie:

- trzonczył się w różnorodny sposób o ułatwienie swoim członkom do dóbr kultury
- wspierał inicjatywy środowisk twórczych dotyczące rozwoju kultury narodowej i ochrony materialnej ludzi kultury
- Związek będzie promował swoje idee przy pomocy własnych egend wydawniczych, radiowo-telewizyjnych, prasowych /w tym gazety codzienne/ a także doskonałą bazę poligraficzną.
- Związek uważa rozwój sportu poważniejszego oraz taniej turystyki i wypoczynku za jeden z celów swojej działalności.

NSZZ "SOLIDARNOSC" ZWIĄZKIEM NOWOCZESNYM

Fundamentem życia Związku jest demokracja oparta na podporządkowaniu się woli większości przy zachowaniu szacunku dla poglądów mniejszości.

Zachowując wierność dla solidarnościowej tradycji, Związek będzie stosował metody działań odpowiadające dokonującym się przemianom, a swoje struktury organizacyjne dostosuje do zmieniających się warunków i do nowych zadań. Jako obrońca interesów pracowniczych Związek dążyć będzie do kształtowania właściwego prawodawstwa i korzystnego dla nas ustawodawstwa międzynarodowego.

1. O konstytucję swobód związkowych

Odrzucić należy obowiązującą ustawę o związkach zawodowych. Ogranicza ona wolności związkowe i nie odpowiada wymogom ustrojowym i gospolarnym współczesnej Polski. Chcemy, by nowa ustawa o związkach zawodowych wiała się konstytucyjną swobód związkowych ograniczając się do ich unormowania, w oparciu o Konstytucję Rzeczypospolitej, umowy międzynarodowe oraz konwencje MOP. Przy konstytucyjnym zagwarantowaniu prawa pracowników do strajku nowa ustawa winna spełniać m.in. następujące założenia:

- prawo zrzeszania się w związki zawodowe przysługuje wszystkim osobom świadczącym pracę, bez względu na formę własności zakładu i cel jego działalności, osobom, które utraciły pracę, a także młodzieży, która uczy się zawodu. Dotyczy to również grup zawodowych obecnie pozbawionych prawa swobodnego zrzeszania się w związki zawodowe, w szczególności pracowników w przedsiębiorstwach podległych MON i MSW.
- Związki zawodowe są samorządne i niezależne od pracodawców, administracji państwowej i lokalnej oraz od partii politycznych.
- Podstawowym źródłem wewnętrznego prawa związkowego są statuty, a swoboda ich kształtowania stanowi wyraz i gwarancję samorządności organizacji zawodowych.
- Organ administracji państwowej i samorządowej oraz pracodawcy są zobowiązani stworzyć warunki dla działalności związkowej
- Ustawa powinna gwarantować związkom zawodowym prawo do:
 - opinowania projektów konstytucyjnych źródeł prawa oraz innych aktów normatywnych w sprawach dotyczących ich celów i zadań
 - inicjatywy ustawodawczej w sprawach pracowniczych i dotyczących ubezpieczeń i pomocy społecznej
 - zawierania umów, w tym zbiorowych układów międzybranżowych, branżowych, regionalnych i zakładowych oraz innych porozumień przewidzianych przez przepisy prawa pracy.
 - uzgadniania wewnętrzzakładowych przepisów prawa pracy
 - udział przedstawicieli związków zawodowych w organach koleżeńskich zarządzających zakładami pracy
 - uzyskiwania od organów administracji państwowej i samorządowej oraz od pracodawców wszystkich informacji w sprawach objętych zakresem działalności związkowej, informacji dotyczących funkcjonowania tej administracji i zakładu oraz wykonywania w razie potrzeby ekspertyz sytuacji zakładu na koszt pracodawcy
 - strajku, w tym strajku solidarnościowego
 - prowadzenia negocjacji bez utrudnień i ograniczeń proceduralnych
 - wszycanie sporów zbiorowych we wszystkich sprawach dotyczących interesów pracowniczych. Ustawa powinna zobowiązywać pracodawców do podejmowania negocjacji w wypadku sporu zbiorowego
 - ochrony prawnej działaczy związkowych, w tym działaczy komitetów założycielskich
 - swobodnego obrotu informacją oraz dostępu do źródeł masowego przekazu
 - posiadania osobowości prawnej zarówno przez związek jak i jego ognia

2. Metody i środki działania

Czasy wielkich przemian i wejście w system gospodarki rynkowej niosą wielorakie konflikty. Ale demokratyzująca się otoczenie otwiera znowu, że strony konfliktu nie będą wrogami, lecz partnerami. Negocjacje i rokowania pozwalają zapobiegać sporom i konfliktom lub rozwiązywać je sposobem cywilizowany, bez uciekania się do społecznie kosztownych nacisków.

Współzrządzanie

Sprawne i efektywne zarządzanie zakładem jest obowiązkiem pracodawcy. Związek zawodowy broni interesów pracowniczych w drodze rewizji i negocjacji z pracodawcą /bez względu na formę własności/.

Związek będzie popierał własnych kandydatów do organów przedstawicielskich w zakładach państwowych. Będzie również dążył do zagwarantowania przedstawicielstwa załogi w organach /radach nadzorczych/ przedsiębiorstw spoza sektora państwowego oraz do uczestnictwa w tych organach przedstawicieli związku.

Na szczeblu ponadzakładowym będziemy wpływać na politykę gospodarczą państwa i władz komunalnych w sprawach wymagających ze strony Związku zawodowego opinii i konsultacji. Ich zakres i formy instytucjonalne winny zostać określone ustawowo. Związkowi zawodowemu winien przysługiwać głos stanowiący we wszystkich decyzjach dotyczących ustroju pracy, a procedura konsultacji winna zapewniać realne korzystanie z tego prawa. Związek będzie zabiegał o nowoczesne ustawodawstwo dotyczące czasu i bezpieczeństwa pracy, zasad zatrudnienia, ochrony bezrobotnych, systemu ubezpieczeń.

Umowy, spory i rokowania zbiorowe

Związek uważa, że donosił rolę w regulacji stosunków pracy winny spełniać zbiorowe umowy, układy i porozumienia o zasięgu terytorialnym, branżowym, zawodowym i zakładowym. Ich treść powinna obejmować wszelkie warunki pracy i płacy oraz wzajemne zobowiązania stron.

Unormowanie sporów zbiorowych winno zapewniać swobodę prowadzenia rokowań na zasadach minimalizowania kosztów społecznych. Związkowi zależy na tym, by jego partnerem stał się realny pracodawca jako podmiot prawny i majątkowy. Tylko taki pracodawca oraz reprezentacja takich pracodawców może być odpowiedzialną stroną umów, układów i porozumień.

Prowadzenie rokowań i zawieranie umów wymaga szerokiego dostępu do niezbędnych informacji. Dostęp związków zawodowych do informacji winien obejmować różne szczeble decyzyjne i zapewniać m.in. możliwość okresowej kontroli ekonomiczno-finansowego stanu przedsiębiorstwa na koszt pracodawcy, zwłaszcza w razie zagrożenia redukcjami lub upadłością.

Fachowość

Nowoczesny związek musi postawić na działalność o charakterze profesjonalnym, opartą na wyszkolonych działaczach, usługach ekspertów i statystycznych specjalistów, sprawnym obiegu informacji, samodzielności finansowej, umiejętnie wykorzystywanych środkach nadzisku.

Na regionalnych i krajowych władzach Związku oraz na sekcjach branżowych i zawodowych spoczywa obowiązek organizowania szkoleń dla działaczy oraz zapewnienia Związkowi niezbędnego zaplecza w postaci ekspertów i specjalistów. W tym celu przy Komisji Krajowej powołana zostanie szkoła związkowa, która będzie kształciła nauczycieli związkowych dla szkoleń w regionach.

3. Wewnętrzna organizacja Związku

Podstawową strukturą naszego Związku jest struktura terytorialna. Uczestnictwo w przemianach życia gospodarczego i społecznego, a także konieczność rozwiązywania narastających konfliktów wymaga dostosowania obecnej struktury Związku do aktualnych potrzeb i zmieniającej się sytuacji. Istnieje więc potrzeba większego zróżnicowania struktury organizacyjnej, większej autonomii poszczególnych ogniw Związku.

Członkowie

10-milionowy w 1981 r. Związek w ciągu minionych 8 lat stracił wielu członków w wyniku delegalizacji i represji, a w ciągu ostatniego roku w wyniku zmian systemowych. Wielu opuściło kraj, część przeszło do sektora prywatnego, zasilając grupę przedsiębiorców, wielu oddało się działalności w komitetach obywatelskich, partiach politycznych, Sejmiku, rządzie itd. Ten stały odpływ do części należy uznać za bolesny dla Związku, ale nieodczyny. Niewątpliwą satysfakcją jest to, że Związek stanowi dla wielu ludzi kierunek na drogę publicznej działalności państwowej i samorządowej.

Związek liczy dziś 2 mln członków. Możemy być dumni, że po latach zastraszania, represji i propagandy na rzecz tzw. "nowych związków" tak wielu złośliwiec znalazło swój akces do NSZZ "Solidarność".

Sprawa rozszerzenia członkostwa powinna stać się jednym z pierwszoplanowych zadań Związku. Uczestnictwo w jego strukturach musi stać się atrakcyjne dla każdego pracownika. Trzy grupy pracowników powinny być przedmiotem naszych specjalnych oddziaływań w najbliższym okresie. Pierwsza to młodzież - niezwykle silnie dotknięta przez kryzys, często rozczarowana brakiem perspektyw i zepsute życiowo. Druga to kadra kierownicza i inżynierjno-techniczna w zakładach pracy, której problemów Związek często nie dostrzegał. Trzecia to pracownicy w sektorze pożąpaństwowym, w małym stopniu zrzeszeni w organizacje związkowe ze względu na negatywne utrudnienia czynione przez pracodawców.

Wielką uwagę poświęcić należy tworzeniu przy zarządach regionów i międzyzakładowych komisjach koordynacyjnych związkowych organizacji terenowych, do których mogą należeć pracownicy w przedsiębiorstwach państwowych, spółdzielczych i prywatnych, w których nie ma zakładowej organizacji "Solidarność".

Aktuacyjnie nasze Związki będzie wzrastać, gdy będzie on aktywnie i skutecznie reprezentował i bronił interesów swych członków. Oznacza to jednak, że członkowie NSZZ "Solidarność" powinni zwiększyć zaangażowanie i wysiłek wkładane w pracę Związku we wszystkich jego ogniwach.

Zakładowe organizacje związkowe

Najważniejszym ogniwem Związku są organizacje zakładowe. Na nich spoczywa ogromny trud ochrony pracowników, wspierania podjętych przemian gospodarczych, kontrolowania ekonomicznego i społecznego sensu dokonywanych przekształceń własnościowych, aprowizowania się zbiorowym zwolnieniem, gdy brak dla nich ekonomicznego uzasadnienia lub gdy są one dokonywane niezgodnie z prawem. Dla realizacji tych zadań komisje zakładowe winny pozostawać w ścisłym kontakcie z władzami regionalnymi. Organizacje zakładowe mogą tworzyć terenowe ognia pośrednie oraz sekcje zawodowe i branżowe.

Terenowe ognia pośrednie

Członkowie i ognia Związku mają prawo porozumiewania się i organizowania dla realizacji wspólnych celów. Na mocy tego prawa i w wyniku lokalnych potrzeb powstały w wielu regionach międzyzakładowe ognia pośrednie, które działają w dużych ośrodkach miejskich lub w miejscowościach oddalonych od siedzib zarządów regionalnych. Ponieważ nie posiadają one uprawnień właściwych dla statutowych władz Związku, nie muszą działać na jednolitych zasadach. Ich zadania, sposób powoływania i finansowanie określają zainteresowane komisje zakładowe przy uwzględnieniu wymagań statutu i potrzeb poszczególnych regionów. Terenowe ognia pośrednie są rejestrowane we właściwych zarządach regionalnych Związku.

Sekcje branżowe

Do podstawowych zadań sekcji należy inicjowanie i koordynowanie prac w zakresie właściwej im problematyki, a zwłaszcza umów zbiorowych, reprezentowanie interesów branżowych i zawodowych grup pracowniczych w obrębie Związku, występowanie z upoważnieniami jego władz wobec pracodawców i administracji państwowej i terenowej. Sekcje stanowią zaplecze merytoryczne władz Związku.

Rola sekcji będzie wzrastała poprzez łączenie się rozdzielonych sekcji branżowych, rozszerzanie ich uprawnień negocjacyjnych, przyznanie im głosu stanowiącego w sprawach dotyczących danej branży oraz samodzielności finansowej na zasadach określonych przez Komisję Krajową i zapewnienie ich przedstawicielom uczestnictwa w posiedzeniach Komisji Krajowej.

Afilowanie sekcji przy sekretariatach międzynarodowych branżowych organizacji związkowych powinno się odbywać na zasadach określonych przez władze krajowe Związku.

Władze regionalne i krajowe

Regionalne i krajowe władze Związku pełnią rolę służebną wobec wszystkich jego ogniw i członków a także reprezentują Związek na zewnątrz.

Zarządy regionów koordynują działalność Związku na właściwym sobie terenie, organizują fachową pomoc dla ogniw i członków Związku poprzez kontakty z zakładami i sekcjami oraz przez wyspecjalizowane agendy zajmujące się interwencjami i ochroną pracy, szkoleniami i ekspertyzami, działalnością wydawniczą i informacyjną.

Analogiczne zadania w skali całego kraju spoczywają na jego władzach krajowych.

4. Kontakty zagraniczne

Kontakty zagraniczne Związku rozpoczęły się w 1980 r. Międzynarodowa Konfederacja Wolnych Związków Zawodowych i Światowa Konfederacja Pracy wspomagały NSZZ "Solidarność" w latach stanu wojennego i delegalizacji. Dobrym wyrazem pomocy polity-

ozną była jednoczesna afiliacja Związku do MKWZZ i SKP w listopadzie 1986 r.

Wszystkim, którzy w trudnym dla Związku czasie przyszli mu z pomocą, wyrażamy głęboką wdzięczność i serdeczne podziękowanie. Będziemy kontynuować współpracę z organizacjami związkowymi, z którymi nawiązaliśmy wówczas więzy przyjaźni.

Ogólne kierunki polityki zagranicznej wytyczają władze krajowe Związku, pozostawiając ogniwom związkowym w regionach swobodę w nawiązywaniu kontaktów z zagranicznymi organizacjami związkowymi. Komisja Krajowa winna być informowana o zawieranych umowach, organizowanych szkoleniach i kierowanych za granicę wystąpieniach.

NSZZ "Solidarność" będzie uczestniczył w pracach Międzynarodowej Organizacji Pracy i współpracował z organizacjami związkowymi afiliowanymi w MKWZZ i SFP. Jesteśmy też gotowi do współpracy z innymi organizacjami związkowymi.

Za moralną powinność uważamy wspieranie niezależnego ruchu związkowego w demokratyzujących się krajach całego świata, zwłaszcza zaś w Europie Wschodniej i Centralnej.

Związek będzie inicjował i ułatwiał wszelkie kontakty międzynarodowe służące odrodzeniu się w Polsce samorządności lokalnej, rozwojowi gospodarki lokalnej oraz niezależnym inicjatywom w sferze nauki, oświaty i kultury.

x x x x x

Stoimy przed wielkim wyzwaniem. Nie wolno nam się uchylić od udziału w polskiej pokojowej rewolucji, którą rozpracowaliśmy. To uczestnictwo musimy połączyć z naszym pokojowym zadaniem, jakim jest obrona interesów i praw pracowniczych. Jest to bardzo trudne ze względu na rachunek wystawiony przez czterdziestolecie komunizmu: państwo - zadłużone, gospodarka - wyniszczona, społeczeństwo - cywilizacyjnie zapóźnione, scena polityczna - spustoszona. Ten rachunek przyjdzie płacić. Tę gorzką prawdę Związek winien upowszechniać i skupić się na tym, co możliwe - na ograniczeniu kosztów związanych z upadkiem nieludzkiego systemu i budowie demokratycznego ładu.

Wielkość wyzwania jest dla Związku szansą. Jeśli potrafi mu sprostać, odzyska siły, znajdzie dla siebie miejsce w odrodzonej Polsce i zachowa międzynarodowy autorytet.

STATUT NSZZ "SOLIDARNOSC"

ROZDZIAŁ I: NAZWA, TEREN DZIAŁANIA I SIĘDZIBA

par.1

Niezależny Samorządny Związek Zawodowy "Solidarność" zwany dalej "Związkiem" powołany w wyniku protestu robotniczego i utworzony na podstawie porozumienia z dn. 31.08.1980 r. w Gdańsku pomiędzy Międzyzakładowym Komitetem Strajkowym a Komisją Rządową rozwija działalność w zakresie ochrony interesów pracowniczych oraz realizacji ich potrzeb materialnych, społecznych i kulturalnych.

par.2

Terenem działania Związku jest obszar Rzeczypospolitej Polskiej. Związek może prowadzić działalność w zagranicznych jednostkach organizacyjnych zakładów pracy mających swoją siedzibę w kraju.

par.3

1. Siedzibą władz ogólnozwiązkowych jest Gdańsk
2. Nazwa i znak graficzny "Solidarność" stanowią wyłączną własność Związku i podlegają ochronie prawnej.

ROZDZIAŁ II: POSTANOWIENIA OGÓLNE

par.4

Związek jest niezależny od organów administracji państwowej, samorządu terytorialnego oraz organizacji politycznych.

par.5

1. Związek zrzesza pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę (także spółdzielczej umowy o pracę), a w rolniczych spółdzielniach produkcyjnych zatrudnionych na podstawie członkostwa (wyboru, powołania, mianowania) jak również uczniów przyzakładowych szkół zawodowych świadczących pracę na rzecz zakładu pracy lub pobierających naukę zawodu, osoby wykonujące pracę nakładczą, osoby wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej, a także osoby czerpiące środki utrzymania z pracy wykonywanej na innej podstawie prawnej niż stosunek pracy. Utrata zatrudnienia nie pociąga za sobą utraty członkostwa. Członkami Związku mogą być także emeryci i renciści.

2. Osobom, które nie mają uprawnień do zrzeszenia się w Związku, a które w sposób szczególny zasłużyły się dla Związku, Zjazd może nadać członkostwo honorowe Związku w oparciu o regulamin przedstawiony przez Komisję Krajową i zatwierdzony przez Zjazd.

par.6

Celem Związku jest ochrona praw, godności i interesów pracowników a w szczególności:

1. ochrona interesów zdrowotnych, materialnych, społecznych i kulturalnych członków oraz ich rodzin

2. zabezpieczenie praw pracowniczych w zakresie wykonywanej pracy zawodowej, wynagrodzenia, warunków so-

cialno-bytowych oraz bezpieczeństwa i higieny pracy

3. podejmowanie starań o zharmonizowanie prawidłowego działania zakładu pracy z interesami pracowników

4. umacniania rodziny oraz ochrona życia rodzinnego

5. szerzenie demokracji i umacnianie koleżeńskości

6. zapewnienie pracownikom warunków podnoszenia kwalifikacji zawodowych

7. ochrona kultury i szeroko pojętej edukacji

8. wpływ na kształtowanie polityki gospodarczej i społecznej.

9. kształtowanie aktywnej postawy działania dla dobra Ojczyzny

10. podejmowanie działań na rzecz ochrony naturalnego środowiska człowieka

11. pogłębianie wiedzy członków Związku

12. przeciwdziałanie bezrobociu i pomoc bezrobotnym członkom Związku

par.7

Związek realizuje swoje cele przez:

1. reprezentowanie swoich członków wobec pracodawców

władz i organów administracji państwowej oraz organizacji i instytucji społecznych

2. zawieranie i wypowiedzianie zbiorowych układów pracy

3. udzielanie pomocy prawnej i podejmowanie interwencji w przypadku konfliktów między pracownikiem a pracodawcą

4. organizowanie i kierowanie akcjami protestacyjnymi zakładów w przypadku istotnego naruszenia interesów pracowniczych, w szczególności uzasadnionych przypadkach proklamowania strajku

5. inicjowanie i organizowanie samopomocy członków Związku

6. podejmowanie starań o zapewnienie członkom i ich rodzinom czasów pracowniczych, zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych, miejsc w żłobkach i przedszkolach dla dzieci oraz odpowiedni udział w świadczeniach z funduszu socjalnego oraz innych funduszy zakładu pracy

7. przeciwdziałanie przejawom patologii społecznej

8. popieranie inicjatywy w zakresie usprawnienia gospodarki, rozwoju kultury, oświaty, nauki i postępu technicznego

9. prowadzenie działalności oświatowo - kulturalnej, tworzenie warunków do odpoczynku po pracy

10. współdziałanie z organami władz, administracji państwowej i samorządu terytorialnego w zakresie wynikającym z przepisów prawa.

11. sprawowanie kontroli nad warunkami bezpieczeństwa i higieny pracy, zapewnienia okresowej kontroli stanowisk pracy i zakazywanie swym członkom pracy na stanowiskach nie odpowiadających ustalonym warunkom

12. współdziałanie ze służbą zdrowia w celu ochrony zdrowia pracowników i ich rodzin

13. prowadzenie badań nad warunkami życia ogółu pracowników, w szczególności nad poziomem kosztów utrzymania

14. rozwijanie działalności wydawniczej i prasowej
15. publiczne opiniowanie projektów i przepisów dotyczących życia ludzi pracy, reprezentacji pracowniczych, uczestnictwa pracowników w zarządzaniu, ustawodawstwa socjalnego oraz kluczowych decyzji: o podziale dochodu narodowego, kierunkach inwestycji, podziale funduszu spożycia społecznego, zaopatrzenia rynku, gospodarce mieszkaniowej, kształtowanie cen i płac oraz innych spraw istotnych dla ludzi pracy.
16. udzielanie pomocy materialnej członkom Związku
17. powoływanie agend dla realizacji zadań statutowych
18. prowadzenie działalności gospodarczej dla uzyskania środków przeznaczonych na realizację zadań statutowych.

par.8

1. Członkowie Związku zrzeszają się na zasadzie terytorialno-zawodowej co oznacza, że:
 - 1 - Związek zrzesza członków wszystkich zawodów
 - 2 - podstawową organizacją związkową jest organizacja zakładowa zrzeszająca pracowników wszystkich zawodów zatrudnionych w danym zakładzie pracy
 - 3 - osoby, które nie mogą zrzeszać się w macierzystych zakładach pracy, mogą tworzyć organizacje związkowe przy terenowych organach władzy związkowej
 - 4 - zakładowa organizacja związkowa w miarę potrzeby tworzy niższe ogniwa, a w szczególności: organizacje wydziałowe (oddziałowe) i koła. Pracownicy małych zakładów mogą tworzyć międzyzakładową organizację związkową, do której mogą należeć pracownicy zakładów, w których nie istnieją organizacje związkowe
 5. podstawową jednostką terytorialną Związku jest region obejmujący swym zasięgiem teren przynajmniej jednego województwa. Utworzenie regionu lub zmiana zasięgu jego działania wymaga akceptacji Komisji Krajowej
 6. Zarząd Regionu może tworzyć na wniosek zainteresowanych Komisji Zakładowych ogniwa pośrednie nie będące szczeblem władzy związkowej, określając ich strukturę, sposób powoływania, kompetencje oraz zasady finansowania
 7. w ramach Związku na wszystkich jego szczeblach mogą działać sekcje zawodowe lub branżowe. Sekcje zawodowe obejmują pracowników wykonujących jeden zawód lub kilka zawodów pokrewnych.
2. Związek może zawierać porozumienia o współdziałaniu ze związkami zawodowymi grupującymi pracowników jednego zawodu lub kilku pokrewnych zawodów, jeśli struktury i działalność tych Związków odpowiadają podstawowym zasadom określonym w niniejszym statucie.

par.9

1. Władze związkowe wszystkich szczebli pochodzą z wyboru. Wybory odbywają się na następujących zasadach:
 1. kandydatem może być wyłącznie osoba uprawniona do głosowania na zebraniu (zjeździe) dokonującym wyboru
 2. nie ogranicza się liczby kandydatów
 3. kandyduje się na poszczególne kandydatów
 4. głosowanie jest tajne
 5. Przewodniczącego wybiera bezpośrednio walne zebranie organizacji danego szczebla
 6. ta sama funkcja w Związku można pełnić tylko przez dwie kolejne kadencje
 7. funkcji związkowych nie można łączyć:
 - a. w zakładach pracy ze stanowiskiem kierownika zakładu pracy, jego zastępcy, głównego księgowego, radcy prawnego, kierownika wydziału w zakładach wielowydziałowych, a w spółdzielniach i spółkach z członkiem zarządu
 - b. kierowniczym stanowiskiem w administracji państwowej i samorządowej
 - c. z kierowniczą funkcją w instancjach organizacji politycznej
 8. odwołanie członka władz związkowych odbywa się na takich samych zasadach, jak wybór
 9. delegaci wybierani są na okres kadencji
2. Funkcją związkową, o której mowa w art. 1 punkt 7 jest funkcja członka Komisji Zakładowej, Zarządu Regionu, Komisji Krajowej oraz komisji rewizyjnych.

par. 10

1. Ogniwa związku powstają z inicjatywy pracowników którzy tworzą w tym celu zakładowe komitety założycielskie. Powołanie ogniwa zakładowego powinno być zgłoszone regionalnemu zarządowi Związku.

2. Osobowość prawną mogą uzyskać organizacje regionalne, zakładowe i międzyzakładowe Związku po spełnieniu wymagań określonych przez powszechnie obowiązujące przepisy prawa. Komisje zakładowe mogą otrzymać osobowość prawną za zgodą Zarządu Regionu. Odłączenie się organizacji zakładowych lub regionalnych od NSZZ "Solidarność" powoduje utratę prawa do używania nazwy i znaku NSZZ "Solidarność".

ROZDZIAŁ 3: CZŁONKOWIE, ICH PRAWA I OBOWIĄZKI

par.11

- Członek Związku ma prawo:
1. uczestniczyć w ogólnych zebraniach Związku
 2. wybierać i odwoływać członków wszystkich władz Związku oraz być wybieranym do tych władz
 3. uczestniczyć w ustalaniu zaleceń dla wybranych delegatów
 4. korzystać z pomocy Związku w ochronie praw pracowniczych i obywatelskich w razie ich naruszenia przez zakład pracy lub administrację państwową: w przypadkach tych Związek zobowiązany jest do zastosowania dostępnych mu środków ze strajkiem włącznie. Związek może interweniować i udzielać pomocy w razie naruszenia innych praw członka Związku
 5. otrzymywać zasiłki z tytułu urodzenia dziecka i zgonu członka rodziny, w przypadku zgonu członka Związku zasiłek otrzymuje rodzina
 6. otrzymywać od Związku pomoc finansową w okresie pozostawania bez pracy na skutek działalności związkowej oraz w szczególnie uzasadnionych przypadkach losowych. Zakres i formy pomocy określa walne zgromadzenie właściwego szczebla Związku
 7. korzystać z pomocy socjalnej Związku oraz urządzeń kulturalnych, sportowych i innych będących do dyspozycji Związku
 8. występować z wnioskami i postulatami do władz związkowych wszystkich szczebli
 9. być na bieżąco informowanym o wszelkich decyzjach i innych działaniach wszystkich instancji Związku
 10. brać udział w zebraniach, na których władze związkowe podejmują uchwały dotyczące jego osoby.

par.12

- Członek Związku jest zobowiązany:
1. przestrzegać postanowień statutu i uchwał władz Związku oraz regularnie płacić składki członkowskie
 2. brać udział w życiu związkowym
 3. solidarnie uczestniczyć w akcjach podejmowanych przez Związek
 4. współdziałać w kształtowaniu właściwych stosunków współżycia między członkami załogi pracowniczej

par.13

- Członek Związku nie może należeć do innego związku zawodowego; nie dotyczy to NSZZ RI "Solidarność"

par.14

- Członkostwo Związku nabywa się z chwilą przyjęcia deklaracji członkowskiej uchwałą właściwej komisji zakładowej (międzyzakładowej lub wydziałowej). Od uchwały odmawiającej przyjęcia do Związku służy zainteresowanemu prawo odwołania do walnego zebrania organizacji zakładowej (międzyzakładowej względnie wydziałowej).

par.15

1. Członkostwo Związku ustaje na skutek:
 1. wystąpienia ze Związku
 2. wykreślenia z rejestru członków
 3. wykluczenia
 4. zgonu
2. Członka, który uparcie nie wyknuje obowiązków członkowskich lub postępuje w sposób nie liczący z godnością członka Związku, właściwa komisja (międzyzakładowa lub wydziałowa) może ukarać udzieleniem nagany, w w szczególnych wypadkach pozbawieniem członkostwa.
3. Skreślenie z rejestru członków następuje z powodu niepłacenia składek przez członka Związku przez okres połowy roku po uprzednim pisemnym upomnieniu.
4. Zainteresowanemu służy odwołanie od uchwały w przedmiocie skreślenia lub wykluczenia do walnego zebrania organizacji zakładowej (międzyzakładowej lub wydziałowej)

par.16

- Komisje Zakładowe, międzyzakładowe i wydziałowe prowadzą ewidencję członków i wydają legitymacje członkowskie.

ROZDZIAŁ IV: WŁADZE ZWIĄZKU

par.17

Władzami ogólnozwiązkowymi są:

1. Zjazd Delegatów
2. Komisja Krajowa
3. Komisja Rewizyjna
4. Kadencja władz trwa 3 lata

par.18

1. Do kompetencji Zjazdu należy:
 1. uchwalanie zmian statutu
 2. uchwalanie ogólnego programu działania Związku
 3. ustalanie górnej i dolnej granicy składki członkowskiej
 4. wybór przewodniczącego Komisji Krajowej
 5. wybór członków Komisji Krajowej zgodnie z postanowieniami par.9 ust.1 - oraz wybór członków Komisji Rewizyjnej
 6. rozpatrywanie sprawozdań Komisji Krajowej oraz Komisji Rewizyjnej oraz udzielanie absolutorium Komisji Krajowej
 7. nadawanie członkostwa honorowego Związku
2. Zjazd zbiera się na sesję zwyczajną raz w roku. Zwołuje go Komisja Krajowa. Na wniosek co najmniej 1/3 zarządów regionalnych, 1/5 delegatów na Zjazd lub Komisji Rewizyjnej - Komisja Krajowa obowiązana jest zwołać nadzwyczajną sesję Zjazdu w ciągu 3 miesięcy od daty złożenia wniosku. W wypadku nie zwołania Zjazdu przez Komisję Krajową w tym terminie - zwołuje go Komisja Rewizyjna.
3. W Zjeździe biorą udział delegaci organizacji regionalnych Związku wybierani na regionalnych walnych zgromadzeniach. Sposób ich wyboru oraz liczbę delegatów z poszczególnych organizacji regionalnych ustala Komisja Krajowa proporcjonalnie do liczby członków w poszczególnych regionach.
4. Zjazd podejmuje uchwały zwykłą większością oddanych głosów. Przy uchwałach o zmianie statutu obowiązują bezwzględna większość głosów uprawnionych do udziału w Zjeździe delegatów. Uchwała o likwidacji Związku zapada bezwzględną większością głosów i staje się prawomocna z chwilą zatwierdzenia przez co najmniej połowę zarządów regionalnych grupujących nie mniej niż połowę członków Związku
5. Uchwały zapadają w głosowaniu jawnym. Na żądanie co najmniej 1/10 obecnych delegatów przewodniczący Zjazdu zarządza tajne głosowanie.

par.19

Do zakresu działania Komisji Krajowej należy:

1. reprezentowanie całego Związku wobec władz i organów administracji państwowej i gospodarczej, a także innych organizacji i instytucji
 2. koordynowanie działań organizacji regionalnych Związku oraz sekcji branżowych i zawodowych Związku
 3. uchwalanie budżetu
 4. rejestrowanie sekcji zawodowych, branżowych i innych oraz zatwierdzanie ich regulaminów wewnętrznych.
 5. zawieranie układów zbiorowych
 6. podejmowanie decyzji o strajku o zasięgu ponadregionalnym
 7. wybór członków prezydium
2. W skład prezydium wchodzi: przewodniczący, dwaj jego zastępcy, sekretarz, skarbnik oraz inni członkowie Komisji Krajowej w liczbie ustalonej przez Komisję Krajową. Pracami Prezydium kieruje przewodniczący Komisji Krajowej
 3. Do kompetencji Prezydium Komisji Krajowej należy:
 1. kierowanie bieżącą działalnością Związku zgodnie z uchwałami Zjazdu i wytycznymi Komisji Krajowej
 2. podejmowanie czynności prawnych
 4. W skład Komisji Krajowej wchodzi:
 1. przewodniczący Komisji Krajowej
 2. przewodniczący zarządów regionalnych
 3. osoby wybrane przez Zjazd spośród delegatów

par.20

1. Komisja Rewizyjna nadzoruje i kontroluje działalność Komisji Krajowej i jej Prezydium oraz kontroluje zgodność ich działań ze statutem i uchwałami Krajowego Zjazdu Delegatów. Komisja Rewizyjna może także powoływać specjalny zespół mediacyjny do rozpatrywania konfliktów wewnątrzwiązkowych.
2. Komisja Rewizyjna ma prawo zwołania po uprzednim upomnieniu Walne Zebranie Delegatów organizacji regionalnej uchylającej się przez okres 3 miesięcy od przekazywania składek do Komisji Krajowej, a w razie bezskuteczności tych działań, wnosi do Komisji Krajowej o wykreślenie organizacji regionalnej z Krajowego Rejestru Regionów.

3. Członek Komisji Rewizyjnej nie może pełnić innych funkcji związkowych na szczeblu krajowym. Nie dotyczy to mandatu delegata na Zjazd.

par.21

Władzami regionalnymi Związku są:

1. walne zebranie delegatów
2. zarząd
3. Komisja Rewizyjna
4. Kadencja władz trwa 3 lata

par.22

1. Do kompetencji walnego zebrania delegatów należy:
 1. uchwalanie programu działalności organizacji regionalnej Związku
 2. wybór przewodniczącego i członków Zarządu oraz członków Komisji Rewizyjnej Regionalnej Organizacji Związku
 3. wybór delegatów na Zjazd Związku
 4. rozpatrywanie sprawozdań zarządu i Komisji Rewizyjnej oraz udzielanie Zarządowi absolutorium
 5. ustalanie wysokości składek członkowskich w granicach określonych przez Zjazd (par.18 ust.1 pkt.5)
2. Sesję walnego zebrania delegatów zwołuje zarząd. O częstotliwości sesji zwyczajnych rozstrzyga walne zebranie delegatów. Zarząd musi zwołać sesję nadzwyczajną na wniosek Komisji Rewizyjnej, Komisji zakładowych reprezentujących co najmniej 1/3 członków organizacji regionalnej Związku lub 1/5 delegatów na walne zebranie delegatów. Jeżeli zarząd nie zwoła walnego zebrania delegatów w ciągu 1 miesiąca od złożenia wniosku - zwołuje je Komisja Rewizyjna.
3. W walnym zebraniu delegatów biorą udział delegaci organizacji związkowych. Sposób ich wyboru oraz liczbę delegatów poszczególnych organizacji ustala zarząd proporcjonalnie do liczby członków.
4. Do ważności uchwał walnego zebrania delegatów niezbędna jest obecność co najmniej połowy delegatów.
5. Walne zebranie delegatów podejmuje uchwały zwykłą większością głosów obecnych delegatów.
6. Do podejmowania uchwał stosuje się postanowienia par.18 ust.6.

par.23

1. Do zakresu działania zarządu należy:
 1. wybór członków prezydium zarządu z wyjątkiem przewodniczącego
 2. reprezentowanie organizacji regionalnej Związku wobec władz i organów administracji państwowej i gospodarczej a także innych organizacji i instytucji
 3. ustalanie wytycznych bieżącej działalności organizacji regionalnej Związku
 4. okresowa ocena pracy prezydium Zarządu
 5. uchwalanie budżetu organizacji regionalnej
 6. podejmowanie na wniosek prezydium decyzji w sprawie strajku
2. Liczbę członków Zarządu określa walne zebranie delegatów.
3. Stosuje się odpowiednio par.19 ust.2.

par.24

Do kompetencji prezydium zarządu należy:

1. stosuje się odpowiednio par.19 ust.3
2. podejmowanie na wniosek organizacji zakładowych decyzji w sprawie strajku (par.33 ust.2) oraz występowanie z wnioskiem do zarządu o podjęcie strajku w innych przypadkach

par.25

1. Komisja Rewizyjna nadzoruje i kontroluje działalność finansową zarządu i jego prezydium oraz kontroluje zgodność ich działalności ze statutem, uchwałami Zjazdu, Komisji Krajowej oraz uchwałami walnego zebrania delegatów.
2. Liczbę członków Komisji ustala walne zebranie delegatów
3. Członek Komisji Rewizyjnej nie może pełnić innych funkcji związkowych na szczeblu regionalnym. Nie dotyczy to sprawowania mandatu delegata na walnym zebraniu delegatów.
4. Stosuje się odpowiednio par.20 ust.2

par.26

1. Władzami organizacji zakładowej są:
 1. zakładowe zebranie członków, a w przypadku większej liczby członków - zakładowe zebranie delegatów
 2. komisja zakładowa
 3. zakładowa komisja rewizyjna
2. Do kompetencji i funkcjonowania władz zakładowych stosuje się odpowiednio postanowienia statutu dotyczące organizacji regionalnych Związku, z tym, że:
 1. zakładowe zebrania członków (delegatów) powołują organizacje wydziałowe oraz ustala wewnętrzną strukturę organizacji zakładowej

2. do kompetencji komisji należy również realizowanie uprawnień wynikających z Kodeksu Pracy i Ustawy o Związkach Zawodowych (w większych zakładach pracy funkcje te mogą wykonywać - na podstawie uprawnień komisji zakładowej - komisje wydziałowe lub prezydium komisji zakładowej, a w szczególności:

- podjęcie uchwał co do przeznaczenia funduszu socjalnego i mieszkaniowego w zakresie, w jakim należy to w myśl obowiązujących przepisów do związków zawodowych
 - podjęcie uchwał w przedmiocie zatrudnienia, awansowania, premiowania i nagradzania pracowników oraz rozwiązywania umów o pracę w zakresie, w jakim przewidują to przepisy pracy; w większych zakładach pracy funkcje te wykonuje komisja wydziałowa i prezydium komisji zakładowej
 - zawieranie z pracodawcą umów ustalających warunki pracy i płacy
3. Liczbę członków władz, o których mowa w ust.1 pkt.2 i 3 ustala zakładowe zebranie członków (delegatów)

par.27

Do władz organizacji międzyzakładowych, ich kompetencji i funkcjonowania stosuje się odpowiednie postanowienia odnoszące się do organizacji zakładowych

par.28

- Kołem i jego pracami kieruje komisja koła, albo przewodniczący lub jego zastępca, wybrani przez ogólne zebranie członków koła
- Przewodniczący koła pełni funkcje opiniotwórcze w sprawach koła i jego członków
- W mniejszych zakładach pracy (filialach, punktach) przewodniczącym koła komisja zakładowa, wydziałowa lub międzyzakładowa może zlecić załatwienie spraw określonych w par.26 ust.2, pkt.2 lit.c

ROZDZIAŁ V: SEKCJE ZAWODOWE, BRANŻOWE I INNE

PAR.29

- Sekcje zawodowe, branżowe i inne są powoływane przez zainteresowane organizacje związkowe i rejestrowane są w Zarządach Regionalnych
- Reprezentanci sekcji szczebla regionalnego mogą utworzyć sekcje krajową. Sekcje krajowe rejestrowane są przez Komisję Krajową
- W przypadkach szczególnych sekcje branżowe mogą się tworzyć z pominięciem szczebla regionalnego

par.30

- Strukturę oraz zasady powoływania i funkcjonowania sekcji branżowych, zawodowych i innych określa regulamin wewnętrznie uchwalany przez krajowe zjazdy sekcji i zatwierdzane przez Komisję Krajową
- Sekcje branżowe, zawodowe i inne poprzez swe organy stanowią reprezentację wchodzących w ich skład komisji zakładowych wobec władz Związku, pracodawców, organów administracji państwowej oraz organizacji związkowych krajowych i zagranicznych wyłącznie w sprawach dotyczących danej branży lub zawodu odpowiednio z upoważnienia władz krajowych albo regionalnych Związku
- Sekcje branżowe i zawodowe mogą tworzyć wspólne przedstawicielstwa zwane dalej Sekretariatami. Stosuje się odpowiednio postanowienia par.30

par.31

- Sekcje zawodowe, branżowe i inne przygotowują lub opiniują projekty zbiorowych układów pracy, opiniują projekty aktów prawnych dotyczących danej branży lub zakładu oraz wykonują inne zadania zlecone przez władze związku
- Komisja Krajowa może upoważnić sekcję do zawarcia w jej imieniu zbiorowych układów pracy
- emeryci i renciści mogą zrzeszać się w kołach przy komisjach zakładowych lub tworzyć komisje terenowe. Na szczeblu regionalnym emeryci i renciści mogą tworzyć Regionalne Sekcje Emerytów i Rencistów NSZZ "S".

ROZDZIAŁ VI: STRAJK

PAR.32

Spory z pracodawcą lub administracją państwową winny być rozstrzygane w drodze negocjacji, a gdy nie da to rezultatu, Związek może podjąć akcję protestacyjną do strajku włącznie

par.33

- Strajk może być strajkiem ostrzegawczym lub strajkiem właściwym
- W przypadku, gdy okoliczności na to zezwalają, strajk właściwy należy poprzedzić strajkiem ostrzegawczym

2. strajk właściwy trwa do chwili, gdy odpowiednie władze związkowe ogłoszą jego zakończenie. Zakończenie strajku może być przedmiotem porozumienia z pracodawcą lub władzami państwowymi

- Jeżeli przyczyną strajku jest konflikt w jednym zakładzie pracy, strajk może być ogłoszony tylko na wniosek uchwalony przez bezwzględną większość członków organizacji zakładowej Związku
- W przypadku, gdy przyczyną strajku są okoliczności inne niż wymienione w ust.2, decyzje o jego podjęciu podejmuje zarząd organizacji regionalnej, określając jednocześnie zasięg strajku. Decyzję o podjęciu strajku o zasięgu ponad regionalnym podejmuje Komisja Krajowa
- Zastosowanie represji w stosunku do władz Związku i uniemożliwienie tą drogą podjęcia stosownej decyzji upoważnia załogi zakładów do podjęcia stosownej decyzji natychmiastowej akcji strajkowej
- W przypadku, gdy ogłoszenie strajku w jednym zakładzie nie przynosi rezultatu, władze związkowe krajowe lub regionalne mogą ogłosić strajk solidarnościowy

par.34

Powyższe postanowienia nie mają zastosowania do pracowników zakładów, które z uwagi na pełnione funkcje nie mogą strajkować. Dla poparcia ich żądań może być ogłoszony strajk solidarnościowy.

ROZDZIAŁ VII: OŚRODEK PRAC SPOŁECZNO-ZAWODOWYCH I WYDAMNICTWA

par.35

- W ramach Związku działa Ośrodek Prac Społeczno-Zawodowych, prowadzący badania nad warunkami życia i pracy, (jak również kosztami utrzymania ogółu pracowników oraz przygotowujący ekspertyzy w zakresie polityki społeczno-gospodarczej dla potrzeb Związku
- Strukturę Ośrodka, jego strukturę i funkcjonowanie określa prezydium Komisji Krajowej Związku
- Organizacje regionalne Związku mogą powoływać podobne ośrodki zajmujące się problematyką regionu, zawodu i branż

par.36

Związek dysponuje własnymi środkami przekazu informacji. O ich statucie decydują władze związkowe odpowiednio szczebli.

ROZDZIAŁ VIII: FUNDUSZE I MAJATEK ZWIĄZKU

par.37

- Majatek Związku stanowią nieruchomości, ruchomości, prawa, gotówka i papiery wartościowe
- Fundusze Związku tworzone są z:
 - składek członkowskich
 - darowizn, zapisów i dotacji
 - dochodów z majątku Związku oraz prowadzonej - za zgodą odpowiednich władz Związku - działalności gospodarczej
 - impresz kulturalnych, sportowych itp.

par.38

Fundusze przeznaczone są na finansowanie działalności organizacyjnej, socjalnej i kulturalno-oświatowej Związku oraz jego działalność statutową.

par.39

- Podstawą działalności finansowej władz Związku są budżety obejmujące wszystkie środki będące w dyspozycji tych władz.
- Budżety uchwalane są na okres roczny
- Gospodarka finansowa Związku jest jawna

par.40

- Wysokość składek członkowskich oraz zasady podziału kwot uzyskanych z podziału tych składek między organizacje zakładowe (międzyzakładowe), regionalne oraz sekcje branżowe, zawodowe i inne uchwała Zjazd delegatów.
- Zjazd delegatów ustala równocześnie zasady finansowania świadczeń socjalnych (zasiłki statutowe, zapomogi)
- W pokrywaniu kosztów działania władz ogólnozwiązkowych uczestniczą organizacje regionalne na zasadach określonych przez Zjazd
- Wobec organizacji zakładowych i regionalnych nie partycypujących (według określonych przez Zjazd zasad) w kosztach działania władz wyższego szczebla mogą być zastosowane sankcje od upomnienia do skreślenia z rejestru Związku włącznie.

ROZDZIAŁ IX: POSTANOWIENIA KONCOWE

par.41

W sprawach nie objętych postanowieniami Statutu lub spornych decyzję podejmuje Komisja Krajowa

par. 42

Kadencja władz wybranych przed uchwaleniem niniejszego Statutu kończy się z upływem czasu, na który zostały wybrane

par.43

Traci moc obowiązującą Aneks do Statutu, jak również wszystkie inne załączniki

UCHWAŁY II ZJAZDU NSZZ "SOLIDARNOSC" - dokończenie

UCHWAŁA NR 22

NSZZ "Solidarność" widzi konieczność radykalnych przemian w dziedzinie programowania kultury fizycznej i zarządzania nią.

II Krajowy Zjazd Delegatów zaleca ogólnow Związku popieranie inicjatywy krzewienia szeroko pojętej kultury zdrowotnej a w tym wychowania zdrowotnego i rehabilitacji osób niepełnosprawnych. Zjazd uważa też za istotne wspieranie zmian w programach szkolnego wychowania fizycznego, sportu dzieci i młodzieży i rekreacji zakładach pracy.

NSZZ "Solidarność" nie widzi możliwości uczestniczenia w Kongresie Kultury Zdrowotnej organizowanym w maju przed wyborami do samorządów terytorialnych.

Zjazd zaleca kontrolę i realizację przebiegu procedur demokratyzacji w dziedzinie kultury fizycznej, a zwłaszcza sportu, wyspecjalizowanym komórkom NSZZ "Solidarność" uznając ich inicjatywę i wkład w inicjowanie nowych form działalności państwowej w tym zakresie.

UCHWAŁA NR 23

II Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ "Solidarność" wiąże duże nadzieje z odbudową samorządu terytorialnego w Polsce i stwierdza, że pierwsze w powojennej historii wolne i demokratyczne wybory władz lokalnych stanowią będą kolejny krok do tej odbudowy, umożliwiając radykalną przemianę ustroju politycznego Polski.

W wyborach tych powinny uczestniczyć na równych prawach wszystkie siły polityczne. Jako Związek popierać będziemy te programy, które będą najbliższe naszym celom i dążeniom oraz tych ludzi, którzy będą gwarantować ich realizację.

UCHWAŁA NR 24

II Zjazd Delegatów NSZZ "Solidarność" zwraca się do posłów i senatorów z OKP o pilne spowodowanie uchylenia ustawowych ograniczeń w zakresie tworzenia w sposób pluralistyczny związków zawodowych w zakładach podległych MON i MSW oraz innych instytucjach.

Uregulowaloby to prawnie stan faktycznego istnienia i działalności NSZZ "Solidarność" w niektórych zakładach wojskowych na dzień dzisiejszy jak również uwzględniłoby historyczne miejsce NSZZ "Solidarność" wśród pracowników zatrudnionych w oparciu o umowę o pracy w resortach MON, MSW w latach 1980-81.

Takie rozwiązanie odpowiada duchowi przemian, oczekiwaniom społecznym oraz przyjętym przez Polskę zobowiązaniom wynikającym z przestrzegania konwencji 87 i 98 Międzynarodowej Organizacji Pracy. Zapewnia prawo do swobodnego tworzenia i działania związków zawodowych.

UCHWAŁA NR 25

II Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ "Solidarność" domaga się ustawowej weryfikacji funkcjonariuszy MO i SB oraz służby więziennej, którzy wykazali się bestialstwem lub łamaniem prawa podczas pełnienia obowiązków służbowych. W szczególności dotyczy to winnych zbrodniczenia użycia broni palnej, między innymi przeciwko górnikom KWK "Wujek" i "Manifest Lipcowy" oraz górnikom z Lubina.

Jednocześnie dla rzeczowego i wszechstronnego wywieślenia przebiegu i tła takich zdarzeń, Zjazd zobowiązuje władze Związku do udzielenia poparcia "Zespołowi ds. Badania Wzdarzeń" w dn. 16.12.1981 i następnym na KWK "Wujek".

UCHWAŁA NR 26

Do narodów Europy Środkowej i Wschodniej:

W 9 lat po I Zjeździe, który uchwalił "Posłanie do Ludzi Pracy Europy Wschodniej", delegaci na II Krajowy Zjazd Delegatów wyrażają solidarność z narodami krajów

Europy Środkowej i Wschodniej, które wstąpiły na niełatwą drogę wolności i demokracji. Wierzymy, że ich dążenia zakończą się sukcesem, który będzie podstawą pokojowego ładu politycznego w Europie.

UCHWAŁA NR 27

II Krajowy Zjazd Delegatów zobowiązuje Komisję Krajową do opracowania szczegółowych wniosków dotyczących koniecznych zmian w ustawach

1. o związkach zawodowych
2. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin
3. w kodeksie pracy
4. o łączności
5. o Komitecie ds. radia i telewizji
6. ustawową likwidację komórek wojskowych i OC z przedsiębiorstw państwowych.

UCHWAŁA NR 28

II Krajowy Zjazd Delegatów zobowiązuje Komisję Krajową do podjęcia negocjacji z rządem RP w kwestiach:

1. wysokości zasiłku dla bezrobotnych
2. wysokości wskaźnika indeksacji
3. minimalnej płacy
4. wielkości najniższej emerytury i renty
5. likwidacji opóźnień w wypłacaniu wyrównań wynagrodzeń w sferze budżetowej
6. przekształceń systemowych w obszarze kultury fizycznej
7. alternatywnego programu gospodarczego, którego opracowanie i przedstawienie przez Związek uważamy za konieczne
8. problemu ludzi bezdomnych

UCHWAŁA NR 29

II Krajowy Zjazd Delegatów dziękuje gorąco tysiącom członków i sympatyków "Solidarności", przyjaciółom w kraju i za granicą, pokoleniom emigrantów polskich, wszystkim, którzy po 13 grudnia organizowali pomoc dla ukrywających się działaczy Związku, wspierali związkowe struktury i wydawnictwa tajne.

Ta praca i ofiarność do dziś często bezimiennych ludzi podziemnych", którzy nie żalując swych sił, energii środków materialnych a także ryzykując zdrowiem lub utratą wolności osobistej, wspomagali przez minione lata NSZZ "Solidarność" umożliwiała przetrwanie naszych organizacji od zakładu pracy, przez struktury międzyzakładowe po Tymczasową Komisję Koordynacyjną i Krajową Komisję Wykonawczą.

Szczególnie mocno dziękujemy Episkopatowi Polski i duchowieństwu parafialnemu za lata opieki nad internowanymi, więzionymi oraz pozbawionymi pracy kolegami i naszymi rodzinami. Jak wielka i niezbędna była to pomoc i praca wie każdy, kto z niej korzystał.

UCHWAŁA NR 30

II Zjazd Delegatów NSZZ "Solidarność" zobowiązuje Komisję Krajową do przekazania wszystkim delegatom w jak najkrótszym czasie kompletu materiałów zjazdowych zawierających wszystkie podjęte przez Zjazd uchwały, Uchwałę Programową, Statut NSZZ "Solidarność" oraz inne postanowienia.

UCHWAŁA NR 31

II Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ "Solidarność" upoważnia Komisję Krajową do opracowania jednolitego tekstu Statutu z zachowaniem numeracji ciągłej

UCHWAŁA NR 32

W związku z uchwaleniem przez II Krajowy Zjazd Delegatów nowego Statutu NSZZ "Solidarność" Zjazd zobowiązuje Zarządy Regionów do rozpatrzenia uchwały Zjazdu o zmianie statutu w terminie nie przekraczającym 2 miesięcy od dnia zakończenia Zjazdu. Zjazd zobowiązuje również Komisję Krajową do podjęcia natychmiastowych działań prawnych w celu dokonania rejestracji uchwalonego przez Zjazd i zatwierdzonego przez Zarządy Regionów Statutu NSZZ "Solidarność"

U W A G A I. - pierwszą część materiałów z II Zjazdu Delegatów NSZZ "Solidarność" zamieściliśmy w poprzednim, 24 numerze "Biuletynu"

INFORMACJE ZARZĄDU REGIONU

... Komunikat Prezydium Zarządu Regionu "S" Ziemia Radomska:

"W dn. 14 maja 1990 r. doszło do spotkania nowo mianowanego prokuratora wojewódzkiego Stanisława Iwanickiego z Prezydium Zarządu Regionu NSZZ "Solidarność" Ziemia Radomska. Przedstawiciele radomskiej "S" złożyli nominatowi życzenia owocnej pracy dla dobra społeczeństwa Regionu i kraju. Podczas spotkania wymieniono poglądy na temat bezpieczeństwa w mieście i województwie, wyrażając głębokie niezadowolenie z jego stanu. Postulowano konieczność szybkiej odbudowy prokuratury w województwie w oparciu o wymogi nowej ustawy oraz żądania opinii publicznej. Na spotkaniu uzgodniono również formy wzajemnych kontaktów w przedmiocie oddziaływania na poprawę bezpieczeństwa obywateli oraz skuteczne funkcjonowanie prawa".

... Rozpoczął się cykl szkoleń związkowych organizowanych przez Zarząd Regionu NSZZ "Solidarność" Ziemia Radomska. Pierwsze zajęcia - poświęcone historii ruchu związkowego oraz tzw. zagadnieniom ogólnym - odbyły się w piątek i sobotę, 11 i 12 maja 1990 r. Następane wykłady - 25 i 26 maja.

... Urząd Miasta w Radomiu wydał decyzję przydzielającą nowy lokal dla biura Zarządu Regionu NSZZ "S" Ziemia Radomska. Biuro zajmować będzie 11 pomieszczeń w budynku przy ul. Traugotta (dawna "paszportówka").

Przeprowadzka Zarządu do nowej siedziby nastąpi po przeprowadzeniu niezbędnych prac adaptacyjnych i remontowych, co potrwać może około 1 miesiąca.

... Zarząd Regionu NSZZ "Solidarność" Ziemia Radomska wyjaśnił, że pojawiające się w środkach masowego przekazu informacje, jakoby Komitet Inicjatyw Społecznych "działał przy Zarządzie Regionu (w. Międzyzakładowej Komisji Regionalnej) NSZZ "S" Ziemia Radomska" - nie odpowiadają prawdzie. Zarząd Regionu nie podejmował żadnej uchwały polecającej KIS i popierającej jego działania.

... Następane zebranie Zarządu Regionu - 4 czerwca. W czwartek, 24 maja w DK "Walter" - spotkanie przewodniczących Komisji Zakładowych z Zarządem Regionu i delegatami na Zjazd Krajowy, poświęcone omówieniu wyników Zjazdu. Początek spotkania - godz. 9.00.

APEL BIURA PRACY

"W Radomiu i całym województwie następuje gwałtowny wzrost ilości osób poszukujących pracy. Sytuacja ta zaostrzy się w miesiącach czerwiec-lipiec, gdy rozpocznie poszukiwania pracy tegoroczni absolwenci zarówno szkół zawodowych jak i wyższych.

Zachodzi więc konieczność tworzenia nowych miejsc pracy dla bezrobotnych. Znaczącą trudną sytuację finansową zakładów, ustawa o zatrudnieniu z dnia 29 grudnia 1989 r. przewiduje możliwość refundowania wynagrodzenia pracownika skierowanego przez Rejonowe Biuro Pracy z funduszu interakcyjnego.

Zwracamy się z apelem do Komisji Zakładowych NSZZ "Solidarność", właścicieli zakładów prywatnych, szefów spółek, o zainteresowanie się w możliwościach zatrudnienia pracowników w swoich zakładach pracy.

Zgłoszenia wolnych miejsc proszę kierować do Rejonowego Biura Pracy w Radomiu - Urząd Miasta pok.71, tel. 20-375. Szczegółowe informacje - jw.

w imieniu Biura - Karol Zawadzki

OGŁOSZENIE

Rozpoczęto działalność Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe "Ragos" - spółka z.o.o, którego udziałowcami są: Komisja Zakładowa "S" Zakładów Metalowych "Hucznik" w Radomiu (80% udziałów), Zakłady Metalowe (10% udziałów) i Urząd Miasta w Radomiu (10% udziałów). Tymczasowa siedziba spółki znajduje się w lokalu Komisji Zakładowej (tel. 291-41 w.920, p.Lechosia w.920). W sklepie spółki jest do nabycia m.in. sprzęt gospodarstwa domowego, pralki, lodówki, zamrażarki. Geny - ok. 200-300 tys.zł niższe niż w handlu detalicznym. Komisja Zakładowa zaprasza wszystkich zainteresowanych!

PRZYPOMINAMY: Biuro Zarządu Regionu czynne jest w godz. 8-16.00.

POLEMIKI, SPROSTOWANIA...

"W przeszłości Biuletyn Wasz, a wcześniej jeszcze "Wolny Robotnik" wydawany przez Tymczasową MKR zamieściły różnej treści informacje dotyczące losu majątku związkowego z okresu nielegalnej działalności "Solidarności". Wykorzystywane to było przez ówczesne kierownictwo Regionu do manipulowania opinią publiczną i wygrywania własnych interesów. Ludzi, którzy działali w okresie konspiracji, zabezpieczyli i przechowali ten majątek nazwano po prostu "złodziejami"...

W dn. 29 marca 1990 r. członkowie byłej Regionalnej Komisji Wykonawczej NSZZ "S" Ziemia Radomska: Maria Bartuła, Piotr Kozakiewicz i Marian Pastuszka przekazali protokołarnie ten majątek zgodnie z podjętą wcześniej decyzją tej Komisji z dn. 21.04.1989 r. Depozyt przyjęli przedstawiciele nowowybranego Zarządu Regionu NSZZ "S" Ziemia Radomska: przewodniczący Zenon Mądej i w-cę przewodniczący Waldemar Baranowski. Zgodnie z podpisanym protokołem przekazano następujące pozycje:

- maszyny do pisania z drobną czcionką
- matryce powielaczowe
- papier maszynowy
- papier czarpany
- archiwum związkowe za okres 13.12.1981 - 21.04.89 z wykazem poszczególnych pozycji.

Kasa związkowa, zgodnie z wcześniej podjętą decyzją RKW przekazana została Komitetowi Obywatelskiemu "Solidarność" na potrzeby kampanii wyborczej do Sejmu i Senatu.

Tak więc powiawianie nas o przywłaszczenie majątku związkowego okazało się nieprawdziwe, bezpodstawne i było oszczerstwem.

Wiemy natomiast, że niektórym członkom byłego trudno jest się obecnie rozliczyć z pozostałych 7 maszyn do pisania, nadajnika radiowego, pieniędzy związkowych...

Przesyłając powyższą informację proszę o jej zamieszczenie w "Biuletynie" naszego Związku celem zdjęcia z nas postawionych wcześniej zarzutów o nieuczciwość.

Piotr Kozakiewicz.

Od Red. Przypominamy, że informację o zwrocie majątku związkowego z okresu konspiracji zamieściliśmy w poprzednim numerze "Biuletynu". Zarzutów o "kradzież" czy "sprzeniewierzenie" mienia przez b.RKW nigdy nie stawialiśmy. Sprawa pozostałych składników konspiracyjnego majątku "Solidarności" omówiona została na II Walnym Zjeździe Regionalnym i zrelacjonowana w naszym "Biuletynie": przytoczyliśmy racje obu zwalczonych stron, powstrzymując się od jakiegokolwiek komentarza. Uważamy, że do wyjaśnienia wszystkich wynikających stąd wątpliwości powołane są odpowiednie władze Związku.

ZACHĘCAMY...

... wszystkie Komisje Zakładowe do zafundowania swoim członkom biletów na spektakle "Skrzypek na dachu" i "Śpiąca królewna", które zaprezentowane zostaną radomskiej publiczności w Amfiteatrze w dn. 3 czerwca 1990 r.

"Skrzypek na dachu" to obok "Halle Dolly" i "My Fair Lady" najpopularniejszy musical na świecie. Niedawno nasza TV pokazała filmową wersję spektaklu. 3 czerwca, w niedzielę, o godz. 21.00 można porównać ją z występem artystów Teatru Muzycznego w Łodzi.

Tego samego dnia, ale o godz. 15.00 zaś muzyczna dla dzieci pt. "Śpiąca królewna". Przypominamy, że 1 czerwca to Międzynarodowy Dzień Dziecka, jest więc doskonałą okazją, aby zrobić pociechom doskonały prezent.

Bilety są do nabycia w radomskim Amfiteatrze, tam też prosimy zgłaszać się po bliższe informacje.

U W A G A ! - Organizatorzy zapewniają sprawne funkcjonowanie komunikacji miejskiej przed i po koncercie!

C U R I O S U M ... Na tablicy ogłoszeń Komisji Zakładowej "S" przy Przedsiębiorstwie "Transbud" w Radomiu pojawiło się duże ogłoszenie następującej treści: "Z powodu braku możliwości obrony pracowników przed zwolnieniami, od dn. 1 kwietnia zawieszamy potrącanie składek na NSZZ "Solidarność"

Ogłoszenie to przynieśli do biura Zarządu Regionu obruszeni i zdesperowani pracownicy "Transbudu", twierząc, że dyrekcja i Komisja Zakładowa to jedna klika